

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Úkoly a ekonomika Veřejného ochránce práv
Tasks and Economy of the Public Defender of Rights

Student: Lenka Sommerová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Iveta Vrabková, Ph.D.

Ostrava 2016

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Lenka Sommerová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Úkoly a ekonomika Veřejného ochránce práv**
Tasks and Economy of the Public Defender of Rights

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Pravidla hospodaření orgánů státu
 3. Organizace a úkoly Veřejného ochránce práv
 4. Zhodnocení hospodaření Veřejného ochránce práv
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HENDRYCH, Dušan. *Správní právo. Obecná část*. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012. 832 s. ISBN 978-80-7179-254-3.
PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance. Teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer, 2012. 642 s. ISBN 978-80-7357-698-1.
ŠABATOVÁ, Anna. *Ombudsman a lidská práva*. Brno: Doplněk, 2008. 200 s. ISBN 978-80-7239-229-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Iveta Vrabková, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 06.05.2016

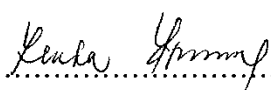

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou práci včetně příloh, vypracovala samostatně“.

V Ostravě dne, 15.7.2016

.....
Lenka Sommerová

OBSAH

1	Úvod-----	3
2	PRAVIDLA HOSPODAŘENÍ ORGÁNŮ STÁTU -----	5
2.1	Organizační složky státu-----	5
2.1.1	Postavení, zřizování a zánik organizačních složek státu -----	6
2.1.2	Hospodaření organizačních složek státu s majetkem státu -----	6
2.1.3	Rozpočet organizační složky státu -----	7
2.1.4	Sestavení a změny rozpočtu organizačních složek státu -----	9
2.1.5	Finanční kontrola a rozpočtová kázeň -----	10
2.2	Státní rozpočet -----	11
2.2.1	Třídění příjmů a výdajů veřejných rozpočtů -----	11
2.2.2	Rozpočtový proces -----	12
2.2.3	Příjmy a výdaje státního rozpočtu -----	12
2.2.4	Kapitoly státního rozpočtu -----	13
3	ORGANIZACE A ÚKOLY VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV -----	15
3.1	Veřejný ochránce práv: vývoj a východiska -----	15
3.2	Úkoly veřejného ochránce práv -----	16
3.2.1	Působnost veřejného ochránce práv -----	16
3.2.2	Podněty k jednání ochránce -----	18
3.3	Organizace veřejného ochránce práv -----	20
3.3.1	Volba veřejného ochránce práv -----	20
3.3.2	Kancelář veřejného ochránce práv -----	21
4	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ A ÚKOLŮ -----	25
4.1	Vývoj příjmů a výdajů -----	25
4.1.1	Zhodnocení příjmů za období 2010-2014 -----	28

4.1.2	Zhodnocení výdajů za období 2010-2014-----	29
4.2	Celkové zhodnocení příjmů a výdajů za období 2010-2014-----	33
4.3	Vývoj a úkoly veřejného ochránce práv -----	35
4.3.1	Legislativní úkoly-----	35
4.3.2	Další úkoly veřejného ochránce práv -----	36
4.4	Celkové zhodnocení vývoje a úkolů za období 2010-2014 -----	37
5	ZÁVĚR -----	43
	Seznam použité literatury -----	46
	Seznam zkratk -----	50
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 ÚVOD

Přijetí zákona o veřejném ochránci práv (dále jen VOP) předcházela v České republice mnohaletá diskuze napříč politickými stranami. Od veskrze kladných náhledů na zřízení této instituce až po ryze zamítavé postoje. Zastánci zřízení VOP argumentovali tím, že VOP plní kontrolní funkci ve státní správě a svým působením přibližuje státní instituce lidem. Naopak odpůrci kritizovali zřízení jako zbytečné vytváření dalšího úřadu, který navíc fakticky nemá žádnou pravomoc, jak ovlivnit rozhodování státních orgánů. Když byl potom zákon o VOP téměř po deseti letech diskutován v roce 1999 přijat, je nasnadě, že očekávání společnosti bylo poněkud rozpačité a rozporuplné. Přesto se ale veřejnost s nově zřízenou institucí velmi rychle sžila. Podstatná se přitom ukazuje ta skutečnost, že VOP se od svého počátku, tím jak se prezentoval, zapsal do povědomí občanů opravdu jako jejich „ochránce“. A to takovým způsobem, že si občané uvědomují, že je možné zlepšit fungování veřejné správy, a že nemusí být jen pasivní účastníci „byrokratických procesů“. A v tomto spočívá smysl a význam zřízení instituce VOP.

VOP funguje jako prostředník mezi občany a státem. Poukazuje na nedostatky nebo nečinnost veřejné správy a usiluje o nápravu. Je důležitým kontrolním nástrojem ve veřejné správě. Zároveň je VOP tzv. Národním preventivním mechanismem podle Opčního protokolu k úmluvě Organizace spojených národů (dále jen OSN) proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Také provádí preventivní systematické návštěvy míst, kde jsou nebo mohou být osoby omezeny na svobodě a prosazuje práva na rovné zacházení. V jeho pravomoci je i podat návrh na zahájení kárného řízení proti předsedovi a místopředsedovi kteréhokoli soudu.

Cílem bakalářské práce je zhodnocení úkolů a hospodaření VOP se zaměřením na provozní výdaje za období 2010-2014. V teoretické části představit aktuální právní úpravu o pravidlech hospodaření orgánů státu se zaměřením na VOP jako organizační složku státu (dále jen OSS). Pomocí komparativní analýzy zhodnotit financování a hospodaření Kanceláře veřejného ochránce práv (dále jen KVOP), dále vývoj legislativních úkolů a naplňování poslání VOP.

Kromě úvodu a závěru je práce členěna do tří kapitol, které zahrnují podkapitoly a navíc jsou doplněny o přílohy. Tématem druhé kapitoly je nejprve obecná charakteristika orgánů státu a pravidla jejich hospodaření. S ohledem na zaměření této práce je bližší pozornost věnována organizačním složkám státu. Obsahem další části této kapitoly je představení finančního systému státu v podobě státního rozpočtu.

Třetí kapitola obsahuje seznámení s institucí VOP, její organizací a úkoly. V podkapitolách je potom zpracován vývoj a východiska vzniku této instituce. Jsou specifikovány úkoly VOP a jeho působnost. Jsou podány informace o volbě VOP a o organizaci KVOP.

V kapitole čtvrté, zaměřené na analýzu a rozbor hospodaření a úkolů VOP je v jednotlivých podkapitolách sledován vývoj příjmů, výdajů a zdrojů financování v časovém úseku pěti let. Pomocí komparativní analýzy je provedeno celkové zhodnocení těchto příjmů a výdajů. Dále je provedena analýza úkolů plynoucích VOP z legislativy a také je zhodnoceno naplňování jeho poslání.

Při zpracování tohoto tématu je vycházeno ze základních legislativních předpisů vztahujících se k dané problematice, odborné literatury z oblasti správního práva, veřejných financí, ochrany základních práv a svobod. Potřebné informace jsou čerpány také ze záznamů z konferencí VOP, z jeho webových stránek, také z webových stránek Ministerstva financí České republiky (dále jen MFČR). Další podpora pro ucelené podání problematiky je čerpána z brožur vydaných KVOP.

2 PRAVIDLA HOSPODAŘENÍ ORGÁNŮ STÁTU

Pro organizaci veřejné správy je důležité územní a věcné hledisko. To znamená, na jaké úrovni a v jakých záležitostech bude veřejná správa vykonávána. A potom také, kdo bude v konkrétní věci a na určeném území vykonavatelem veřejné správy.

Pokud se týká výkonu veřejné správy, provádí ji buď stát, nebo jiné subjekty. Výkon veřejné správy jinými subjekty vychází z faktu, jak tvrdí Hendrych (2012, s. 11), že „*Originárním nositelem veřejné správy jako moci výkonné je stát, který ji může na jiné subjekty delegovat*“. Na orgány státu jsou delegovány zejména takové úkoly státu, které vyplývají z pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti. V praxi je uplatňováno členění na jednotlivá správní odvětví. Jako příklad správních odvětví je možné uvést: vnitřní správu, bezpečnost a pořádek, sociální věci, zdravotnictví, školství, ochranu životního prostředí, nebo kulturu.

Mezi orgány státu řadíme organizační složky, ale také příspěvkové organizace. Liší se mezi sebou především tím, že příspěvkové organizace na rozdíl od organizačních složek mají svou právní subjektivitu. V České republice upravuje základy právního postavení příspěvkových organizací zákon č.218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a zákon č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Podle nich zřizují příspěvkové organizace organizační složky státu a územní samosprávné celky a to zejména pro takové činnosti, které jsou v jejich působnosti a pro svou složitost, rozsah a strukturu si vyžadují samostatnou právní subjektivitu (Peková, 2011).

2.1 Organizační složky státu

Zákon č.219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích (dále jen zákon o majetku ČR) upravuje způsoby a podmínky hospodaření s majetkem státu, vystupování státu v právních vztazích a dále specifikuje postavení, zřizování a zánik organizačních složek státu. OSS je zákonem definována jako organizační útvar, který v dané oblasti veřejné správy zastupuje stát. OSS jsou ministerstva a jiné správní úřady státu, Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády České republiky, Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd ČR, Grantová agentura ČR a jiná zařízení, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis anebo §51 zákona o majetku ČR. Obdobné postavení jako organizační složka státu má Kancelář Poslanecké sněmovny, Kancelář Senátu.

2.1.1 Postavení, zřizování a zánik organizačních složek státu

OSS plní úkoly státu a mnoho z nich provádí přímý výkon státní správy. Přímý výkon státní správy je dle Hendrycha (2012) ta část veřejné správy, jejímž subjektem zůstává stát a kterou tento vykonává prostřednictvím vlády jako orgánu moci výkonné. OSS vzniká ze zákona nebo na základě zřizovací listiny a souhlasu Ministerstva financí ČR. V zákoně o majetku ČR je definováno, že OSS není právnickou osobou. Jednání OSS v rámci její působnosti a výkonu předmětu činnosti je chápáno jako jednání státu. Jeho jménem vykonávají právní úkony vedoucí OSS, jíž se tyto úkony týkají, nebo mají možnost k těmto úkonům písemně pověřit jiného vedoucího zaměstnance OSS.

OSS je účetní jednotkou a její financování je upraveno zvláštními právními předpisy. Hospodaří s majetkem státu, který jí byl přidělen zřizovatelem pro výkon její činnosti. Zřizovatel rozhoduje o změnách ve zřizovací listině a s tím souvisejících dílčích změnách v předmětu její činnosti, organizačním uspořádání a rozsahu majetku státu, s nímž hospodaří. Mezi povinnosti zřizovatele dané zákonem o majetku ČR patří také schvalování účetní závěrky OSS k rozvahovému dni.

Zřizovatel dále rozhoduje o zániku OSS, ta může zaniknout i uplynutím doby, na kterou byla zřízena. Vznik, změny a zánik OSS se oznamují v Ústředním věstníku České republiky (§5-odst. 3 zákona o majetku ČR).

2.1.2 Hospodaření organizačních složek státu s majetkem státu

Co se hospodaření s majetkem státu týká, zákon o majetku ČR stanoví, že určitý majetek přísluší OSS, která je za prvé účetní jednotkou a za druhé potřebuje tento majetek k plnění funkcí státu nebo jiných úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti. Dále zákon o majetku ČR stanoví jakým způsobem je OSS povinna s majetkem nakládat. OSS eviduje příslušný majetek ve svém účetnictví, provádí jeho inventarizaci a údržbu, zabezpečuje ho před zcizením nebo zneužitím. Na zřeteli má zejména hospodárné, účelné a šetrné nakládání s majetkem. Závazný podle zákona o majetku ČR je rovněž postup pro nakládání s pohledávkami a závazky vzniklými z činnosti OSS. Určuje splatnost pohledávek, možnosti splátek, postoupení pohledávek, či upuštění od jejich vymáhání. Dále určuje, že vzniklé závazky jsou závazky státu a definuje, komu přísluší povinnost závazky plnit. Stanoví způsob a rozsah kontroly prováděné v rámci OSS a definuje kdo a v jakém rozsahu je zodpovědný za škodu a za dodržování povinností při hospodaření se státním majetkem.

Předpokladem pro úspěšné fungování státu a každé jeho úrovně státní správy je existence veřejného rozpočtu. Pojem rozpočtová soustava v sobě zahrnuje jak soustavu peněžních fondů, tak soustavu rozpočtových vztahů a dále soustavu orgánů a institucí (Peková, 2011). Z tohoto důvodu je nezbytná zákonná úprava, určujícím je především zákon č.218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (dále jen zákon o rozpočtových pravidlech).

2.1.3 Rozpočet organizační složky státu

Zákon o rozpočtových pravidlech v §45 stanoví, že OSS hospodaří s prostředky státního rozpočtu, které jí stanoví správce kapitoly v rámci rozpočtu kapitoly. Její příjmy a výdaje jsou chápány jako příjmy a výdaje státního rozpočtu. Rozpočet OSS může zahrnovat pouze příjmy a výdaje související buď s činnostmi určenými zřizovací listinou, nebo činnostmi, které jí stanoví zákon. OSS je povinna dbát, aby dosahovala příjmů, které jí určuje rozpočet a naopak čerpat prostředky může jen do výše závazných ukazatelů. Veškeré rozpočtové příjmy dosažené v rámci svého hospodaření soustřeďuje na svém příjmovém účtu státního rozpočtu a uhrazuje všechny rozpočtové výdaje ze svého výdajového účtu státního rozpočtu. Zůstatky těchto účtů Česká národní banka (dále jen ČNB) uspořádá vždy ke dni 31. prosince tak, aby výsledný zůstatek těchto účtů byl nulový. Dále OSS hospodaří s mimorozpočtovými prostředky. Ty jsou tvořeny zejména ziskem z hospodářské činnosti, peněžními dary a prostředky ve fondech OSS a čerpány jsou prostřednictvím rozpočtu. OSS tvoří rezervní fond (dále jen RF) a fond kulturních a sociálních potřeb (dále jen FKSP), přesné postupy nakládání s fondy jsou stanoveny v §48 zákona o rozpočtových pravidlech.

Zdroje RF:

- prostředky poskytnuté ze zahraničí a peněžní dary,
- odvody neoprávněně použitých nebo zadržených peněžních prostředků a penále za prodlení s nimi,
- příjmy z prodeje majetku, který OSS nabyla darem nebo děděním,
- prostředky poskytnuté z fondu zábrany škod.

Členění zdrojů RF podle původu:

- prostředky poskytnuté ze zahraničí a peněžní dary - další členění je podle toho, jestli byly prostředky poskytnuty na určitý konkrétní účel, nebo bez účelu,
- prostředky neoprávněně použitých nebo zadržených peněžních prostředků a penále za prodlení s nimi - další členění je podle původního účelu, tím se

rozumí účel, na který OSS dotaci nebo návratnou finanční výpomoc poskytla a při jejichž používání porušili příjemci rozpočtovou kázeň a za to do jejího rezervního fondu prostředky odvedli a zaplatili penále,

- příjmy z prodeje majetku, který OSS nabyla darem nebo děděním – bez dalšího členění,
- prostředky poskytnuté z fondu zábrany škod – bez dalšího členění.

Použití prostředků RF:

- prostředky, které byly OSS poskytnuty na určitý účel, používá na tento účel, prostředky poskytnuté bez určení účelu používá na výdaje na rozpočtem nezajištěné provozní potřeby a na výdaje, které v mimořádných případech povolí vláda,
- přijaté prostředky vyplývající z porušení rozpočtové kázně používá na původní účely,
- prostředky získané prodejem majetku nabytého darem nebo děděním používá na výdaje na reprodukci majetku,
- prostředky z fondu zábrany škod používá na úhrady stanovené zvláštním zákonem č.168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla §23a odst. 3 písm. a). –b).

OSS, která přijala přímo do RF finanční prostředky, které je povinna po jejich použití na stanovený účel vyúčtovat a nespotřebovaný zbytek vrátit poskytovateli, vrací tyto prostředky přímo z RF, ve lhůtách finančního vypořádání. O ostatních prostředcích převedených do RF může vláda rozhodnout o jejich převedení do příjmů státního rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa a budou použity buď na snížení schodku státního rozpočtu, nebo zvýšení příjmů státního rozpočtu.

FKSP je dle §48 odst. 8) ustanovení zákona o rozpočtových pravidlech tvořen základním přidělem z rozpočtu OSS z ročního objemu nákladů zúčtovaného na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za práci vykonávanou v rámci odborného výcviku na produktivních činnostech žákům učilišť a na stipendia interním vědeckým aspirantům a zaměstnancům na studijních pobytech. FKSP je naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. Vyúčtování skutečného základního přidělu je provedeno v rámci účetní závěrky. FKSP je tvořen k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům

v pracovním poměru k zaměstnavateli, státním zaměstnancům podle zákona o státní službě, příslušníkům ve služebním poměru, soudcům, žákům odborných učilišť a učilišť, interním vědeckým aspirantům, starobním nebo invalidním důchodcům (III. stupeň), kteří při prvním odchodu do důchodu pracovali u zaměstnavatele. Případně také rodinným příslušníkům zaměstnanců. Bližší určení příjmů a čerpání FKSP je stanoveno vyhláškou č.114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb.

2.1.4 Sestavení a změny rozpočtu organizačních složek státu

OSS sestavují každoročně návrh rozpočtu příjmů a výdajů v členění podle rozpočtové skladby. Rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním. Na peněžní prostředky státního rozpočtu neexistuje právní nárok (§2 zákona o rozpočtových pravidlech). Návrh celkových příjmů a celkových výdajů na příslušný rok předkládá správce kapitoly (Kancelář veřejného ochránce práv, číslo kapitoly 309) rozpočtovému výboru Poslanecké sněmovny, který o tomto návrhu rozhodne do 20. června běžného roku. Na základě schválených návrhů vypracuje správce kapitoly návrh v rozpočtovém systému. Tento je předložen vládě ke schválení (§8 zákona o rozpočtových pravidlech).

Pokud v průběhu roku vznikne potřeba rozpočtově nezajištěná, OSS buď tuto situaci řeší hospodárnějším zajištěním jiných úkolů, odsunutím či omezením jiného méně naléhavého úkolu, nebo použitím mimorozpočtových zdrojů. Před provedením takovéto úhrady je potřeba provést rozpočtové opatření (§22 zákona o rozpočtových pravidlech).

Rozpočtovým opatřením se rozumí (§23 zákona o rozpočtových pravidlech):

- přesun prostředků státního rozpočtu v rámci závazných ukazatelů a mezi závaznými ukazateli stanovenými zákonem o státním rozpočtu, nebo stanovenými správcem kapitoly,
- povolené překročení schválených výdajů, kterým nedochází ke změně závazného ukazatele,
- vázání prostředků státního rozpočtu v rámci rozpočtu, kterým nedochází ke změně závazného ukazatele,
- souběžné zvýšení příjmů a výdajů státního rozpočtu,
- snížení nebo přesun příjmů za předpokladu, že se nezmění saldo rozpočtu příjmů a výdajů kapitoly,
- snížení nebo zvýšení jednoho závazného ukazatele rozpočtu výdajů.

Rozpočtové opatření se považuje za provedené změnou údajů v rozpočtovém systému.

Náležitosti žádosti o rozpočtové opatření (§26 zákona o rozpočtových pravidlech):

- druh rozpočtového opatření,
- výše částky, která je předmětem rozpočtového opatření,
- podrobné zdůvodnění navrhovaného opatření,
- v případě požadavku na zvýšení výdajů i návrh na jejich krytí a doložení možnosti či nemožnosti krytí v rámci rozpočtu dané kapitoly na základě dosavadního skutečného čerpání jejího rozpočtu,
- v případě návrhu na snížení výdajů označení organizační složky státu, které má případně být o tyto prostředky rozpočet zvýšen,
- název závazných ukazatelů, kterých se navrhované rozpočtové opatření týká včetně uvedení položky a paragrafu,
- aktualizované údaje informačního systému.

Zákonem o rozpočtových pravidlech v §27 je určeno, že pro zajištění rozpočtového opatření, se ke krytí nezbytných a nepředvídaných výdajů vytváří ve státním rozpočtu vládní rozpočtová rezerva. Tato rezerva se tvoří nejméně ve výši 0,3% výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok.

2.1.5 Finanční kontrola a rozpočtová kázeň

Správce kapitoly je odpovědný za hospodaření s prostředky státního rozpočtu a jinými peněžními prostředky státu ve své kapitole (§39 zákona o rozpočtových pravidlech). Správce kapitoly zajišťuje kontrolu hospodaření v souladu se zákonem č.320/2001 Sb., o finanční kontrole ve státní správě.

Porušením rozpočtové kázně se rozumí (§44 zákona o rozpočtových pravidlech):

- neoprávněné použití peněžních prostředků státního rozpočtu a jiných peněžních prostředků státu,
- neoprávněné zadržení peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu,
- nepřevedení finančních prostředků v rámci finančního vypořádání z účtu cizích prostředků na účet státního rozpočtu,
- nevrácení prostředků z poskytnuté dotace ve stanoveném termínu do státního rozpočtu,

- porušení povinnosti stanovené dohodou o poskytnutí dotace, která přímo souvisí s účelem, na který byla dotace poskytnuta.

Správci odvodů za porušení rozpočtové kázně a penále jsou finanční úřady a konají podle zákona č.280/2009 Sb., daňový řád. Odvod a penále lze vyměřit do 10 let po roce následujícím, v němž došlo k porušení rozpočtové kázně. Generální finanční ředitelství může z důvodů hodných zvláštního zřetele částečně, nebo zcela prominout odvod za porušení rozpočtové kázně, stejně tak i penále. O prominutí nebo částečné prominutí odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně může organizační složka státu požádat prostřednictvím finančního úřadu, který tento odvod nebo penále uložil (§44a odst. 11 zákona o rozpočtových pravidlech).

2.2 Státní rozpočet

Rozpočet jako takový je veřejný dokument, zároveň peněžní fond, v určité fázi je to plán, následně bilance a v neposlední řadě také nástroj řízení a nástroj příslušného typu politiky. Státní rozpočet je schvalován v Poslanecké sněmovně, rozpočty krajů a obcí pak příslušnými zastupitelstvy. Je zveřejňován, podléhá státní kontrole, ale i kontrole ze strany občanské veřejnosti (Peková, 2011).

Státní rozpočet společně s mimorozpočtovými účelovými fondy tvoří finanční systém státu. Obdobně rozpočet společně s mimorozpočtovými fondy tvoří finanční systém příslušné územní samosprávy. Společně dohromady pak tvoří rozpočtovou soustavu. Jejím vrcholným orgánem je ministerstvo financí.

Úkolem veřejných financí je tvorba, rozdělení a použití peněžních fondů v rámci rozpočtové soustavy. Plní tak funkci alokační, redistribuční a stabilizační (Peková, 2011).

2.2.1 Třídění příjmů a výdajů veřejných rozpočtů

Příjmy a výdaje veřejných rozpočtů závazně třídí rozpočtová skladba, vymezená v zákoně č.218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Rozpočtová skladba upravuje způsob třídění všech operací veřejného rozpočtu. Je založena na principu peněžních pohybů. Závazná je rovněž vyhláška č.323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.

Využívá třídění:

- odpovědnostní, je povinné ve vazbě na státní rozpočet, vyjadřuje zodpovědnost správců kapitol (ministerstev a ústředních orgánů) za hospodaření se státními prostředky,

- druhové, umožňuje účetně sledovat příjmy a výdaje, je základem třídění v celé rozpočtové soustavě a týká se všech peněžních operací,
- odvětvové, sleduje účel použití finančních prostředků, výdaje jsou sledovány všechny, příjmy jen vybrané (daňové a kapitálové),
- konsolidační, zabezpečuje odstranění duplicit, které vznikají v rámci dotačních vazeb.

2.2.2 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces definuje zákon o rozpočtových pravidlech jako finanční plán sestavovaný na období 1,5 až 2 roky na rozdíl od rozpočtového období, které je jednoleté. Rozpočtový proces zahrnuje jednotlivé etapy rozpočtového procesu:

- sestavení návrhu (finančního plánu),
- projednání a schválení rozpočtu,
- plnění rozpočtu během rozpočtového období,
- schvalování úprav rozpočtu během rozpočtového období,
- kontrolu plnění rozpočtu (průběžnou i následnou).

Návrh státního rozpočtu předkládá ministerstvo financí. „*Sestavení návrhu rozpočtu je nejsložitější etapa rozpočtového procesu, má-li být rozpočet reálným finančním plánem*“ (Peková, 2011, s. 121). Státní rozpočet je schvalován formou zákona. Za jeho plnění zodpovídá ten orgán, který rozpočet navrhoval. Ministerstvo financí je zodpovědné za provádění průběžných kontrol i kontroly následné po skončení rozpočtového období. Dále je zodpovědné za sestavení výsledné bilance rozpočtu, což představuje přehled plnění příjmů a výdajů. Přičemž má povinnost zdůvodnit odchylky plnění oproti plánu. V ČR je tato konečná bilance předkládána jako státní závěrečný účet. Parlament potom stejně jako schvaluje návrh rozpočtu, schvaluje i závěrečný účet a rozhoduje o způsobu, jakým bude vyrovnán případný schodek nebo jakým způsobem bude naloženo s přebytkem. Během celého rozpočtového procesu musí být respektována zásada publicity, z tohoto důvodu probíhá zveřejňování jak v tisku, tak ve sdělovacích prostředcích (Peková, 2011).

2.2.3 Příjmy a výdaje státního rozpočtu

Běžné příjmy státního rozpočtu (dále jen SR) jsou členěny na daňové, nedaňové, kapitálové a příjmy plynoucí z povinného pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti. Největší podíl na plnění SR mají platby na sociální pojištění a politiku zaměstnanosti. Co se daňových příjmů týká, pak jsou to platby daně z přidané hodnoty, které

tvorí podstatnou část těchto příjmů, další jsou potom spotřební daně, daň z příjmu právnických a fyzických osob a daně z majetku. Kapitálové příjmy pak tvoří celkem zanedbatelnou část rozpočtových příjmů.

Výdaje státního rozpočtu jsou reprezentovány výdaji na sociální transfery obyvatelstvu, transfery mimo rozpočtovou soustavu nevládním neziskovým organizacím a transfery ostatním článkům rozpočtové soustavy (zejména územním rozpočtům). Kapitálové výdaje stejně jako příjmy jsou zanedbatelné. V souvislosti se vstupem ČR do Evropské unie (dále jen EU) v roce 2004, vznikly další výdaje SR. Tyto výdaje mají souvislost jednak s odvodem části daňových příjmů ČR do rozpočtu EU a potom také souvisí s harmonizací právního a legislativního prostředí, kdy prostřednictvím výdajů příslušných kapitol SR byly postupně činěny kroky ke sjednocení s legislativou a právem EU. Ze SR jsou financovány i výdaje, které souvisí se členstvím ČR v dalších mezinárodních uskupeních (Peková, 2011).

2.2.4 Kapitoly státního rozpočtu

Příjmy a výdaje SR se člení podle okruhu působnosti a odpovědnosti ústředních orgánů státní správy a dalších organizačních složek státu do jednotlivých kapitol SR. Rozpočet kapitoly tak obsahuje rozpočtové příjmy a výdaje správce kapitoly, OSS a příspěvkových organizací v jeho působnosti. Dále obsahuje dotace a finanční výpomoci pro fyzické a právnické osoby na činnosti, které jsou v působnosti správce kapitoly. V rámci stanovených závazných ukazatelů mohou správci kapitoly tvořit i rozpisové rezervy.

Zvláštní postavení mají kapitoly SR, které se označují jako průřezové. Jedná se o kapitolu Všeobecná pokladní správa, jsou zde příjmy a výdaje SR, které mají všeobecný charakter a nepatří do okruhu působnosti určitého správce kapitoly. Dále sem patří kapitola Státní dluh, ta je tvořená příjmy a výdaji SR, které jsou spojeny s řízením státního dluhu a likvidity státní pokladny. Poslední z průřezových kapitol je kapitola Operace státních finančních aktiv, kde jsou sledovány příjmy a výdaje na účtech státních finančních aktiv.

Toto hledisko třídění je odrazem institucionálního pojetí rozpočtu, kdy je rozpočet chápán jako nástroj financování potřeb jednotlivých organizací a institucí, které existují ve veřejném sektoru pro zabezpečování veřejných statků (Peková, 2011).

Veřejný ochránce práv má vlastní rozpočtovou kapitolu č. 309. Porovnání příjmů a výdajů KVOP oproti ostatním kapitolám SR za období 2010 – 2014 je obsaženo v tabulce 2.1, která je součástí přílohy I. bakalářské práce. Z tohoto porovnání vyplývá, že KVOP neplánuje příjmy a plánované výdaje se ve sledovaném období pohybují v rozmezí od 104 milionů

korun v roce 2010 přes 94 milionů korun v letech 2011 až 2013 až po 98 milionů rozpočtovaných na rok 2014. Výdaje KVOP jsou druhé nejnižší v rámci kapitol státního rozpočtu. Data pro porovnání jsou čerpána z webu MFČR.

3 ORGANIZACE A ÚKOLY VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

VOP je monokratický, nezávislý a nestranný státní orgán, na který se může obrátit občan se stížnostmi, pokud má pocit, že byl správním úřadem nebo orgánem územního samosprávného celku nějakým způsobem poškozen ve svých právech nebo k jeho právům příslušný úřad dostatečně nepřihlížel. VOP pak vstupuje mezi úřad a občana jako instituce, která provádí kontrolu výkonu veřejné správy, jejímž smyslem je dát občanům zvláštní ochranu proti nezákonnosti výkonu veřejné správy. Značnou měrou tak přispívá k ochraně základních práv a svobod (Hendrych, 2014).

3.1 Veřejný ochránce práv: vývoj a východiska

V podmínkách českých zemí lze začít uvažovat o vývoji moderního demokratického státu a vzniku institucí určených k ochraně práv a svobod až od devadesátých let dvacátého století, po tzv. „sametové revoluci“. Významným krokem bylo vypracování a přijetí Listiny základních práv a svobod v roce 1991. Československo tak poprvé ve své historii přijalo úplný katalog lidských práv. Následoval vstup do Rady Evropy v roce 1991 a přijetí evropské Úmluvy v roce 1992.

Debatu o vzniku institutu VOP otevírají v roce 1992 významné osobnosti předlistopadového hnutí za lidská práva. Vznikla petice význačných signatářů Charty 77, kteří se obrátili na předsedu České národní rady s žádostí, aby byl institut VOP zapracován do připravované ústavy. Započal tak několikaletý proces debat, úsilí a politického vyjednávání, který byl v roce 1999 završen přijetím zákona o veřejném ochránci práv. V prosinci 2000 tak začal k ochraně osob působit první český VOP (Kancelář veřejného ochránce práv, 2010).

Respektování práv a svobod jednotlivce je optimistickým ideálem každé společnosti. Bohužel optimismus nerovná se realita a ideál nerovná se samozřejmost. Není náhoda, že zkušenost druhé světové války vyústila v rozhodnutí chránit lidská práva zákonem. Od padesátých let dvacátého století je tudíž datováno i zřizování prvních institucí VOP. Od té doby se VOP stal nepostradatelnou součástí ochrany lidských práv. Ve svých počátcích tyto instituce neměly v úmyslu chránit lidská práva, ale pouze kontrolovat výkon státní správy. Ve většině zákonů o VOP ani není výslovně zmíněna ochrana lidských práv. Přesto v oblasti své působnosti, to znamená v oblasti výkonu státní správy, VOP k ochraně lidských práv a svobod přispívá.

Oporu pro toto tvrzení je možné najít ve výkladu mezinárodního i vnitrostátního práva. V současné době je definováno zhruba 45 práv. Lidská práva prostupují celým právním

řádem a jsou chápána jako práva vzešlá z historické zkušenosti lidstva a z ideálu lidské důstojnosti (Gerloch, 2011).

Mezinárodní komise právníků na svém kongresu v Lagosu v roce 1961 a později v Riu de Janeiru v roce 1962 definovala základní požadavky právního státu v oblasti státní správy:

- nediskriminační charakter zákonů,
- právo na soudní přezkum a právo na odkladný účinek správního rozhodnutí v případě soudního přezkumu,
- minimální záruky pro poškozeného,
- rovnováha mezi výkonnou mocí a právy jednotlivce,
- právo na spravedlivé správní řízení,
- veřejná povaha všech právních předpisů (Šabatová, 2008).

3.2 Úkoly veřejného ochránce práv

Úkoly veřejného ochránce práv definuje zákon č.349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv (dále zákon o VOP).

Zákon VOP ukládá, aby kontroloval činnost veřejné správy a dohlížel na ni. VOP má možnost řešit vzniklé konflikty neformálně a pružně, a tak předcházet soudním nebo jiným sporům. Primárně řeší otázky dodržení zákona, ovšem využívá i možnost postihnout takové situace, kdy dochází ze strany veřejné správy k chybám, omylům, neochotnému či hrubému jednání. Význam existence a důležitosti této instituce je zdůrazněn i tím, že od roku 1995 má svého veřejného ochránce práv Evropská unie a od roku 1999 i Rada Evropy (Hendrych, 2012).

3.2.1 Působnost veřejného ochránce práv

Zákon o VOP stanoví, že VOP působí k ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí vykonávajících veřejnou správu, pokud je takové jednání:

- v rozporu s právem,
- právu sice neodporuje, ale je jinak vadné, či nesprávné a tedy neodpovídá principům demokratického právního státu a principům dobré správy,
- jsou-li tyto orgány nečinné.

VOP je oprávněn zabývat se stížnostmi, které směřují proti činnosti:

- ministerstev a jiných správních úřadů s působností pro celé území České republiky a správních úřadů jim podléhajících,

- orgánů územní samosprávy, ale pouze při výkonu státní správy, nikoli tam kde rozhodují ve vlastní působnosti,
- České národní banky, pokud působí jako správní úřad,
- Rady pro rozhlasové a televizní vysílání,
- Policie České republiky, s výjimkou vyšetřování, kdy působí v trestním řízení,
- Armády České republiky a Hradní stráž,
- Vězeňské služby České republiky,
- zařízení, v nichž se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranná nebo ústavní výchova a ochranné léčení,
- zdravotních pojišťoven,
- orgánů soudu a státního zastupitelství při výkonu státní správy, nikoliv proti samotnému rozhodnutí soudu nebo státního zástupce (§1 odst. 1 a 2 zákona o VOP).

Od roku 2006 vykonává VOP preventivní a systematické návštěvy v místech, kde je omezena lidská svoboda. Jedná se především o policejní cely, věznice, azylová zařízení, léčebny dlouhodobě nemocných, zařízení pro seniory, psychiatrické léčebny a zařízení ústavní výchovy.

Od roku 2008 má VOP zvláštní oprávnění navrhnout zahájení kárných řízení proti předsedům a místopředsedům soudů v případě, že porušují povinnosti spojené s výkonem jejich funkcí.

V roce 2009 byl schválen antidiskriminační zákon a VOP se stal orgánem pomáhajícím obětem diskriminace (Kancelář veřejného ochránce práv-konference, 2010).

Zákon o VOP ukládá, že VOP může vést nezávislá šetření, ale nemůže rušit nebo měnit rozhodnutí orgánů státní správy. Může však při zjištění pochybení požadovat nápravu. Dále nemůže vstupovat do soukromoprávních vztahů nebo sporů, jedinou výjimkou jsou stížnosti na diskriminační jednání. Nemůže zasahovat do rozhodovací činnosti soudů a není odvolacím místem proti jejich rozhodnutím.

VOP není oprávněn zasahovat do činnosti výslovně vyjmenovaných institucí:

- soudy všech stupňů a typů v jejich rozhodovacích pravomocích,
- rozhodovací činnost státních zastupitelství,
- parlament, prezident republiky, vláda,
- nejvyšší kontrolní úřad,
- zpravodajské služby České republiky,

- orgány činné v trestním řízení.

Mezi zvláštní oprávnění a úkoly VOP patří oprávnění doporučit vydání, změnu nebo zrušení právního nebo vnitřního předpisu, je také oprávněn navrhnout nejvyššímu státnímu zástupci podání žaloby k ochraně veřejného zájmu (Šabatová, 2008).

3.2.2 Podněty k jednání ochránce

Existují určitá omezení v tom, na čí podnět VOP jedná, nebo provádí šetření. Toto omezení je čistě funkční, má zamezit zahlcení úřadu. Zároveň ovšem vytváří jakýsi apel na osobní odpovědnost každého jedince za zvážení situace, zda se na ochránce obrátí, nebo ne. Směrodatný pro rozhodnutí zda VOP zahájí jednání, či nikoli je zákon o VOP.

VOP nemusí jednat:

- na podnět dalších osob, které podají stížnost ve prospěch příbuzného, přátel nebo třetí osoby,
- na základě podnětu, který mu postoupil státní orgán.

VOP může jednat:

- na základě podnětu fyzické nebo právnické osoby,
- na základě podnětu podaného poslanci nebo senátorovi, který ho ochránci postoupil,
- na základě podnětu některé z komor Parlamentu, který ho ochránci postoupil,
- z vlastní iniciativy.

Podnět může být podán ústně do protokolu nebo písemně. Jsou přijímány podněty podané poštou, faxem i elektronicky. Jestliže zákon předpokládá, že se na ochránce může obrátit opravdu každý, pak to v praxi znamená, že občan i cizinec. Dokonce i osoba, která se na území České republiky zdržuje neoprávněně. Podněty jsou přijímány jak z území České republiky, tak z ciziny v cizím jazyce. VOP se zabývá i podáním osob bez způsobilosti k právním úkonům a hromadným podáním.

Řádný podnět dle zákona o VOP obsahuje základní identifikační údaje stěžovatele a srozumitelné sdělení všech podstatných informací, které se stížnosti týkají. Dále zda se věci už zabýval jiný státní orgán, jaký a s jakým výsledkem. Uvádí se označení úřadu, kterého se podnět týká a přikládají se i kopie rozhodnutí tohoto úřadu, pokud existují.

Fakultativní důvody pro odložení podnětu:

- pokud stěžovatel nedoplní náležitosti podání ve stanovené lhůtě,

- podnět je zjevně neopodstatněný,
- od právní moci rozhodnutí nebo opatření popřípadě událostí, kterých se podnět týká, uplynula doba delší než jeden rok,
- věc, které se podnět týká, je projednávána soudem nebo byla soudem už rozhodnuta,
- jde o podnět ve věci, která už byla ochráncem šetřena a opakovaný podnět nepřináší nové skutečnosti.

Fakultativní úprava odložení je poměrně praktická v tom, že dává ochránci možnost volby, zda daný podnět odloží, nebo se jím bude zabývat. „*Vždy je třeba dbát na to, aby při respektu k literě zákona nepřevážila formální kritéria nad tím, k jakému účelu byla instituce zřízena*“ (Šabatová, 2008, s. 121).

Pokud VOP obdrží podnět, který je podle svého obsahu opravným prostředkem ve věcech správních nebo soudních, je jeho povinností informovat o této skutečnosti stěžovatele a poučit ho o správném postupu. Je to ochrana těch stěžovatelů, kteří díky své neznalosti právního řádu chybně adresují odvolání VOP.

Dále zákon o VOP stanovuje, že v případě, kdy na základě podnětu ochránce zahájí šetření, informuje o této skutečnosti písemně jak stěžovatele, tak úřad, kterého se stížnost týká. Všechny státní orgány a osoby, které vykonávají státní správu, mají povinnost poskytovat součinnost při šetření.

Oprávnění VOP:

- neomezený přístup ke všem písemným dokumentům, spisům a informacím,
- požádat o zproštění mlčenlivosti příslušného pracovníka úřadu,
- ochránce i jeho zástupce mají přístup i k utajované informaci všech stupňů utajení,
- možnost zahájit šetření bez předchozího upozornění.

Pokud VOP na základě šetření nezjistí pochybení, pak v jednodušších případech zasílá písemné vyrozumění stěžovateli i úřadu. Dopisy nejsou totožné, ten adresovaný stěžovateli se zaměřuje především na to, aby stěžovatel pochopil, proč byl postup úřadu správný. Dopis adresovaný úřadu obsahuje pouze sdělení, že nebylo zjištěno pochybení. U složitějších případů ochránce vypracovává závěrečnou zprávu, kterou zasílá jako přílohu dopisů dotčeným stranám.

Jiná situace nastává, pokud VOP zjistí pochybení. Pak vypracuje průběžnou zprávu z šetření a vyzývá úřad k vyjádření ve lhůtě třiceti dnů. Úřad buď odpoví, že už provádí opatření

k nápravě a jaká, ochránce vyhodnotí opatření jako dostatečná, tím případ končí. Nebo úřad nereaguje vůbec, také s opatřeními k nápravě nemusí ochránce souhlasit, pak zasílá zprávu se závěrečným stanoviskem a svým návrhem opatření k nápravě (Horzinková & Fiala, 2010).

Možnosti návrhů opatření k nápravě (dle zákona o VOP):

- zahájení řízení o přezkoumání rozhodnutí, úkonu nebo postupu úřadu, je-li možnost zahájit z úřední moci,
- provedení úkonů k odstranění nečinnosti,
- zahájení disciplinárního nebo obdobného řízení,
- zahájení stíhání pro trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt,
- poskytnutí náhrady škody nebo uplatnění nároku na náhradu škody.

Pokud úřad nereaguje ani na závěrečné stanovisko nebo neprovede dostatečná opatření k nápravě má VOP v podstatě dvě možnosti, jak jednat:

- vyrozumí nadřízený úřad, pokud takový úřad není, informuje vládu,
- informuje veřejnost, včetně sdělení jmen osob oprávněných jednat jménem úřadu.

Zkušenost z praxe je taková, že medializace není nijak zvlášť efektivní prostředek nátlaku, který by způsobil změnu postoje úřadu. Pokud je úřad nakloněn změnit svoje stanovisko, stává se tak obvykle už po průběžné zprávě z šetření. Pokud na svém stanovisku trvá, ani nátlak zveřejněním obvykle nepomůže (Šabatová, 2008).

3.3 Organizace veřejného ochránce práv

3.3.1 Volba veřejného ochránce práv

Volba VOP (upravuje zákon o VOP) spočívá na Sněmovně, jsou navrženi celkem čtyři kandidáti, dva navrhuje prezident republiky a dva Senát. Mandát je šestiletý a VOP může být zvolen po jeho vypršení maximálně ještě jednou. Nepsaným pravidlem je, že mandát VOP se nepřekrývá s volebním obdobím. Kvalifikačním požadavkem pro VOP je jeho volitelnost do Senátu (dosažení 40 let věku a právo volit) a právnické vzdělání. VOP má zástupce, který ho plně zastupuje v době jeho nepřítomnosti a ochránce ho také může pověřit výkonem části své působnosti. Za pozornost stojí, že pro volbu, pozbytí nebo odvolání z funkce a právní postavení zástupce platí stejná pravidla jako pro ochránce. To dává zástupci velmi silný mandát, nezávislost na ochránci v tom smyslu, že ochránce nemůže ovlivnit, kdo bude zvolen. Funkce VOP je neslučitelná s ústavními volenými funkcemi (prezident republiky, poslanec, senátor, soudce) i s jakoukoli jinou funkcí ve veřejné správě. Mandát VOP končí uplynutím

funkčního období, jeho odstoupením, rozsudkem soudu, kdy by byl VOP odsouzen za trestný čin, dále také v případě, že by přijal ústavní volenou funkci. Zákon stanoví povinnost volby nového VOP do 60 dnů poté, co se funkce uvolní.

VOP skládá slib do rukou předsedy Sněmovny a zavazuje se, že bude vykonávat funkci „nestranně a v souladu s ústavou a ostatními zákony, a že bude chránit neporušitelnost práv“. Znění slibu dle §4 odst. 2 zákona o VOP je následující. „*Slibuji na svou čest a svědomí, že svou funkci budu vykonávat nezávisle a nestranně, v souladu s Ústavou a ostatními zákony, a že budu chránit neporušitelnost práv*“. Pokud by VOP tento slib nesložil do 10 dnů, nebo ho složil s výhradou, znamená to, že nemůže nastoupit do funkce a je nutné provést na základě §4 zákona o VOP novou volbu. Tím, že se VOP odpovídá z výkonu své funkce Sněmovně, tedy moci zákonodárné, nikoli výkonné je naplněno jedno z důležitých kritérií pro posouzení jeho nezávislosti. VOP má po dobu své funkce trestněprávní imunitu, které ho může zbavit jedině souhlas Sněmovny. Dále má také uloženou mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se během výkonu své funkce dozvěděl. Mlčenlivost se vztahuje především na ochranu osobních údajů a soukromých zájmů občanů, kteří podali podnět k VOP a je o nich a jejich záležitosti veden spis.

První volba VOP se konala od května do července 2000 a bohužel nebyla úspěšná. VOP byl zvolen až na druhý pokus v prosinci 2000. Historicky prvním VOP byl v České republice Otakar Motejl, právník a advokát, později předseda Nejvyššího soudu a ministr spravedlnosti. Své funkce se ujal složením slibu do rukou předsedy Poslanecké sněmovny dne 18. prosince 2000. Otakar Motejl byl veřejností velice kladně hodnocen, vytvořil tak svým působením ve funkci VOP jakýsi standard a představu, podle které budou všichni další adepti na post VOP do jisté míry poměřováni a hodnoceni (Šabatová, 2008). Požadavky na kandidáta na tento post jsou poněkud specifické, především proto, že zde hraje roli nejen odborná způsobilost, ale především morální kredit kandidáta, cit pro spravedlnost, schopnost nadhledu a nestrannosti. Zpětně je možné hodnotit, že volba prvního VOP byla dobrou volbou. Institut, který neměl lehkou pozici na svém začátku, je dnes, a to i nemalou zásluhou Otakara Motejla, vnímán a hodnocen převážně kladně a rozhodně má své místo a opodstatnění v českém právním řádu (Kancelář veřejného ochránce práv, 2010).

3.3.2 Kancelář veřejného ochránce práv

V současné době vykonává funkci VOP Anna Šabatová, byla zvolena 14. února 2014 a funkce se ujala 18. února 2014 složením slibu do rukou předsedy Poslanecké sněmovny.

Vůči Sněmovně má VOP na základě zákona o VOP povinnost každý rok do 31. března předložit souhrnnou písemnou zprávu o činnosti za uplynulý rok. Tuto zprávu zasílá souběžně i Senátu, prezidentu republiky, vládě, ministerstvům a správním úřadům s celorepublikovou působností. Zpráva je také zveřejněna na webových stránkách VOP, tím je splněna další povinnost VOP, vhodným způsobem průběžně informovat veřejnost o své činnosti. Dalším ze způsobů, jak informovat veřejnost jsou pravidelné tiskové konference, vydávání odborných publikací z oborů veřejného práva, organizování seminářů pro veřejnou správu. V rámci osvěty bylo v České televizi odvysíláno celkem 105 „Případů pro ombudsmana“ v režii Břetislava Rychlíka. Populárně naučný cyklus běžel od roku 2005 do roku 2010 a dosahoval relativně vysoké sledovanosti nad 300 tis. diváků (Kancelář veřejného ochránce práv-konference, 2010).

Kromě souhrnné zprávy předkládá VOP Sněmovně jedenkrát za čtvrt roku zprávu o své činnosti a zprávu o tom, v čem se nepodařilo sjednat dostatečnou nápravu. Ke zprávě VOP přikládá svá doporučení ke změně nebo vydání zákonů. Sněmovna má povinnost tyto zprávy projednat. VOP má právo účastnit se schůze Sněmovny, a pokud o to požádá, musí mu být uděleno i slovo.

Další z povinností VOP, která plyne ze zákona o VOP je zabezpečit chod kanceláře jmenováním vedoucího, který jedná jménem kanceláře a zastupuje ji navenek. Kancelář veřejného ochránce práv slouží k organizačnímu, technickému a odbornému zabezpečení činnosti VOP. Sídlo má v Brně, Údolní 658/39 a to od roku 2001. Kancelář jako organizační složka státu, je podle zákona č.219/2000 Sb., o majetku ČR oprávněna v hospodářských, pracovněprávních a ostatních vztazích jednat jménem státu, nabývat práv a zavazovat se.

Vedoucí Kanceláře VOP:

- je statutárním orgánem Kanceláře,
- jsou mu podřízeni zaměstnanci Kanceláře v pracovněprávních vztazích.

Sekretariát vedoucího Kanceláře VOP:

- má postavení referátu a je přímo podřízen vedoucímu Kanceláře.

Sekretariát VOP a jeho zástupce:

- do čela je jmenován vedoucí sekretariátu,
- vedoucí sekretariátu odpovídá za veškerou jeho činnost v souladu s vnitřními řídicími akty VOP a vedoucího Kanceláře,

- v rámci výkonu svěřených činností odpovídá vedoucímu Kanceláře za ochranu osobních údajů ve smyslu zákona č.101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů,
- tento organizační útvar má z hlediska řízení postavení odboru a dále se nečlení.

Útvar interního auditu:

- tento organizační útvar je z hlediska úrovně řízení přímo podřízen vedoucímu Kanceláře.

Mimo sekretariátu VOP a jeho zástupce, sekretariátu vedoucího kanceláře a interního auditu má tři odbory. Stěžejní je odbor právní, zabezpečuje hlavní činnost kanceláře, dále pak odbor administrativní a spisové služby a poslední je odbor vnitřní správy.

Odbor právní VOP:

Odbor je členěn do 8 oddělení podle převažujících právních oblastí a sekretariát odboru právního.

- oddělení stavebního řádu a životního prostředí,
- oddělení veřejného pořádku a místní správy,
- oddělení dohledu nad omezováním osobní svobody,
- oddělení sociálního zabezpečení,
- oddělení rovného zacházení,
- oddělení justice, migrace a financí,
- oddělení rodiny, zdravotnictví a práce,
- oddělení metodiky a analýz,
- sekretariát odboru právního.

Odbor administrativních a spisových služeb:

- oddělení administrativních služeb,
- oddělení spisových služeb.

Odbor vnitřní správy:

- oddělení ekonomické,
- samostatný referát personální a ekonomiky práce,
- samostatný referát informatiky a IT,
- samostatný referát správy budovy,
- samostatný referát dopravy.

Organizační schéma a limity zaměstnanců Kanceláře veřejného ochránce práv jsou znázorněny na obrázku 3.1, který je součástí přílohy II. bakalářské práce. Potřebné údaje pro zpracování přílohy jsou čerpány z internetových stránek VOP.

4 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ A ÚKOLŮ

Zhodnocení hospodaření KVOP a zhodnocení plnění úkolů plynoucích z legislativy za pětileté období od roku 2010 do roku 2014 je realizováno na základě komparativní analýzy:

- vývoje příjmů a výdajů KVOP,
- rozboru vybraných příjmových a výdajových položek,
- klíčového analytického ukazatele provozní nákladovosti,
- stavu a vývoje úkolů KVOP.

Údaje o příjmech a výdajích jsou čerpány ze Souhrnných zpráv o činnosti VOP za období 2010 až 2014.

4.1 Vývoj příjmů a výdajů

Příjmy KVOP jsou členěny podle zdrojů. Zásadní podíl tvoří příjmy ze státního rozpočtu, kromě nich jsou zde příjmy z vlastní činnosti. Ta spočívá především v příjmech za pronájem pozemků a pronájem ostatních nemovitých a movitých věcí. Dále jsou to příjmy z prodeje krátkodobého majetku a drobného dlouhodobého majetku a příjmy z pojistných událostí. Popřípadě příjmy z poskytování služeb a výrobků, jedná se například o platby rodičů za pobyt dětí v „Dětské skupině“ v letech 2012 až 2014, kdy se KVOP stala spolupracující organizací Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen MPSV) v rámci pilotního individuálního projektu odboru rodiny a ochrany práv dětí. Dalším zdrojem příjmů jsou potom příjmy z EU. KVOP realizuje v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost projekt s názvem „Společně k dobré správě“. V rámci projektu již bylo vytvořeno partnerství Kanceláří veřejných ochránců práv ze zemí s podobným právním systémem jako Česká republika a ze zemí, kde řeší podobné problémy. Těmito partnerskými zeměmi se staly Slovensko a Maďarsko. Příjem v roce 2014 byl rozpočtován (rozpočet po změnách) na částku 8 550 000 Kč. Z důvodu nedostatku prostředků na zdrojovém účtu Ministerstvo financí do konce účetního období tuto částku neposkytlo. Tím pádem KVOP přehodnotila i výdajovou část projektu a podstatnou část realizace přesunula do roku 2015.

Výdaje KVOP jsou členěny na kapitálové výdaje, tyto představují investice a běžné výdaje. Běžné výdaje jsou reprezentovány výdaji na platy zaměstnanců, ostatními osobními výdaji, platy představitelům státní moci, odchodným a povinným pojistným na sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem. Další výdajovou položkou je tvorba FKSP. Ten je tvořen určeným procentem z hrubých mezd. Je možné z něj přispívat např. na kulturní, sportovní vyžití zaměstnanců. Přesné vymezení je dáno vyhláškou č.114/2002 Sb., o fondu kulturních a

sociálních potřeb. Věcné výdaje se skládají z výdajů na nákup drobného hmotného dlouhodobého majetku, kancelářského materiálu, nákup energií, pohonných hmot, výdajů na služby pošt, opravy a udržování, cestovné, nákup odborné literatury, atp.. Běžné výdaje představují výdaje na daně, poplatky, náhrady mezd v době nemoci a příspěvky mezinárodním organizacím. KVOP je členem dvou mezinárodních organizací a to:

- IOI – International Ombudsman Institute (Mezinárodní ombudsmanský institut). Organizace založená v roce 1978 sdružuje více než sto ombudsmanů, zprostředkovává mezinárodní výměnu zkušeností, formuluje standardy, realizuje vzdělávací programy a stáže, pořádá konference, workshopy, provádí osvětovou činnost podporující nezávislost ombudsmanů. KVOP je členem od roku 2003, členský příspěvek činí 750 EUR na rok. Přepočet na českou měnu se provádí podle aktuálního denního kurzu ČNB,
- Equinet – European network of equality bodies (Evropská síť orgánů zabývajících se rovným zacházením). Asociace založená v roce 2002 v Bruselu, jejím cílem je výměna mezinárodních zkušeností, implementace evropského práva a judikátů v oblasti rovného zacházení, spolupráce a podpora v osvětové činnosti. Pořádá workshopy, vzdělávací aktivity, řeší případy v rámci mezinárodních pracovních skupin, vytváří analýzy, provádí výzkum a vydává studie. KVOP je členem od roku 2007, členský příspěvek činí 1 000 EUR na rok. Přepočet na českou měnu opět podle aktuálního denního kurzu ČNB.

V tabulce 4.1 jsou uspořádány příjmy a výdaje KVOP v členění na jednotlivé zdroje příjmů a jednotlivé výdajové položky. Další členění je podle plánovaného rozpočtu a podle skutečnosti. Jsou zpracována léta 2010 až 2014.

Tab. 4.1 Příjmy a výdaje Kanceláře VOP 2010 - 2014 (v tis. Kč)

UKAZATEL		2010	2011	2012	2013	2014
příjmy celkem	plán	104154,00	93800,00	94100,00	94174,00	100074,73
	skutečnost	105211,19	96337,99	94942,99	99975,04	108877,89
<i>z toho:</i>						
příjmy z EU	plán	0	0	0	0	8550,00
	skutečnost	0	0	0	0	0
ze státního rozpočtu	plán	104154,00	93800,00	93750,00	93824,00	98024,27
	skutečnost	104154,00	95264,00	93900,00	98007,00	107395,43
z vlastní činnosti	plán	0	0	350,00	350,00	350,00
	skutečnost	1057,19	1073,99	1042,99	1968,04	1482,46
výdaje celkem	plán	104154,00	95264,00	93900,00	98007,00	107395,43
	skutečnost	79008,24	79292,02	85405,02	89511,33	101543,84
kapitálové výdaje		2218,39	3082,13	5038,41	4731,56	5439,52
běžné výdaje		76789,85	76209,89	80366,61	84779,77	96104,32
<i>z toho:</i>						
platy		39740,54	40028,51	42441,00	44204,21	49410,14
ostatní osobní výdaje		1268,20	1595,42	2379,00	2263,00	2206,65
platy ostatní		2227,48	2701,42	2833,00	2843,00	2665,31
odchodné		0	80,00	0	533,00	517,6
povinné pojištění		14429,79	14958,76	16202,00	16801,21	18094,87
FKSP		805,53	418,49	425,00	442,25	494,51
věcné výdaje		18134,62	16158,97	15853,86	17489,31	22497,33
ostatní běžné výdaje		183,69	268,32	232,75	203,79	217,91
<i>z toho:</i>						
projekty EU		0	0	0	0	6106,03

Zdroj: Návrhy závěrečných účtů, kapitola 309 SR (2010,2011,2012,2013,2014), vlastní zpracování

4.1.1 Zhodnocení příjmů za období 2010-2014

KVOP, jak vyplývá ze zákona č.218/2000 Sb., o rozpočtové skladbě, hospodaří s prostředky státního rozpočtu a s mimorozpočtovými prostředky. Ty se skládají z fondů a příjmů z vlastní (hospodářské) činnosti. Přičemž mimorozpočtové prostředky jsou čerpány opět prostřednictvím rozpočtu.

Na základě komparace údajů uvedených v tabulce 4.1 je možné konstatovat, že v roce 2011 byly rozpočtované příjmy oproti roku 2010 nižší, nicméně v dalších sledovaných letech se pohybovaly ve srovnatelné výši. Co se vlastních příjmů týká, vyšší byly jen v roce 2014, ostatní období jsou srovnatelná. V tabulce je uváděn vždy schválený rozpočet a rozpočet po změnách. Změny jsou reprezentovány rozpočtovými opatřeními, kdy došlo k navýšení příjmů ze státního rozpočtu.

Rozpočtová opatření – navýšení příjmů:

- rok 2010 – beze změn,
- rok 2011 – navýšení rozpočtu o 1 464 000 Kč, z důvodu zvýšených výdajů v souvislosti s rozšířením působnosti VOP,
- rok 2012 – navýšení rozpočtu o 150 000 Kč, prostředky byly určeny na zajištění softwarového a hardwarového vybavení, které umožňuje předávání dat do CSUIS (Centrální účetní evidenční systém státu), předávání Pomocných analytických přehledů,
- rok 2013 – navýšení rozpočtu o 4 183 000 Kč, z důvodu zvýšených výdajů v souvislosti s rozšířením působnosti VOP,
- rok 2014 – navýšení rozpočtu o 9 371 160 Kč, zapojení nároků z nespotřebovaných výdajů.

Příjmy z vlastní činnosti je možné hodnotit jako vyrovnané a stabilní v průběhu sledovaných let. K podstatnému navýšení příjmů došlo v roce 2013 v souvislosti se zvýšeným počtem pronájmů nemovitých věcí (konferenčních a jednacích sálů, kantýny atd.). Podíl na zvýšených příjmech mají i přijaté platby od rodičů za pobyt dětí v „Dětské skupině“. KVOP v rámci individuálního pilotního programu MPSV odboru rodiny a ochrany práv dětí poskytuje předškolním dětem svých zaměstnanců pravidelnou péči. Další faktor, který ovlivnil výšku příjmů v tomto roce, je že došlo k prodeji nepotřebného majetku kanceláře. V roce 2014 došlo k mírnému snížení příjmů oproti roku 2013, ve srovnání s lety předešlými je zachován rostoucí trend.

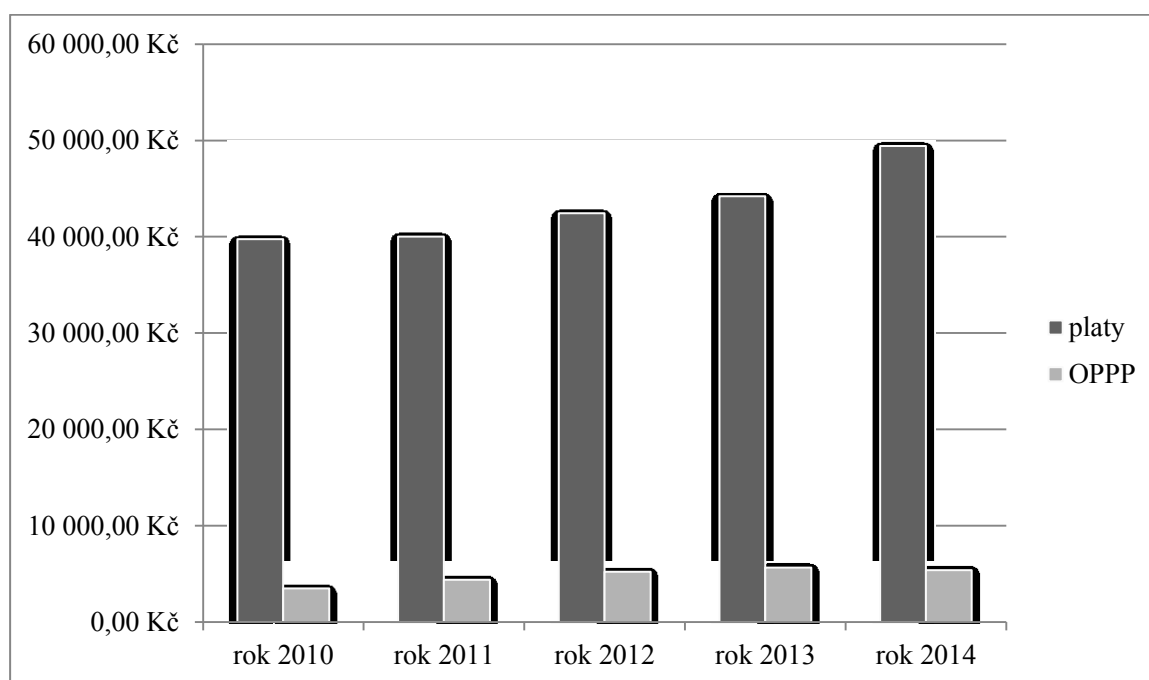
Co se fondů týká v organizaci je tvořen pouze Fond kulturních a sociálních potřeb, Rezervní fond má v průběhu sledovaných let nulový zůstatek.

4.1.2 Zhodnocení výdajů za období 2010-2014

Na základě komparace údajů uvedených v tabulce 4.1 je možné konstatovat, že výdaje KVOP jsou vyrovnané a v kontextu sledovaných let se mírně zvyšují. Což samozřejmě souvisí s nárůstem úkolů, které KVOP řeší. S rozšiřující se agendou je zvyšován i počet zaměstnanců. V roce 2010 došlo k navýšení limitu zaměstnanců o 15. Navýšení souviselo s přijetím zákona č.198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a bylo nezbytné personálně posílit oddělení rovného zacházení. V roce 2011 byl navýšen limit počtu zaměstnanců o 2 opět v důsledku rozšíření působnosti KVOP a v souvislosti s novelizací zákona č.326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. K personálnímu posílení došlo v oddělení justice, migrace a financí. V letech 2012 a 2013 nebyl limit navyšován, úkoly byly rozděleny mezi stávající zaměstnance. Prostředky na platy byly i přesto vyšší, a to z důvodu, že byly vypláceny odměny zaměstnancům za práci vykonanou nad rámec jejich úvazku. V roce 2014 byl opět navýšen limit zaměstnanců a to o 7. Do konce roku jich bylo skutečně přijato do pracovního poměru 5 z důvodu personálního posílení stavu na oddělení rovného zacházení. Jednoznačně nejvyšší výdajovou položkou je tedy položka na platy, s tím související odvody na zdravotní a sociální pojištění a tvorba FKSP. Přesto má personální oddělení dlouhodobě problém s obsazením pracovních pozic, zejména na právním odboru. Požadavky na profesní odbornost jsou zde vysoké. Je požadováno vysokoškolské vzdělání právního směru a podrobná odborná znalost poměrně úzce specializovaných oblastí. Průměrný plat v roce 2014 byl u těchto zaměstnanců 33 476 Kč, což je ve srovnání s jinými institucemi plat nižší a ani ve srovnání s komerční sférou nedosahuje výšky průměrného platu v obdobných profesích. Situace je taková, že výše průměrného platu má nepříznivé dopady v procesu přijímání nových zaměstnanců a v mnoha případech je i důvodem k rozvázání pracovního poměru.

Na obrázku 4.1 je patrný trend růstu výdajů na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci (dále jen OPPP) v průběhu let 2010 až 2014. V položce platy jsou zahrnuty platy zaměstnanců a podíl odvodu zdravotního a sociálního pojištění připadajícího na zaměstnavatele. V položce OPPP se vykazují odměny za práce konané na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, sjednané podle §109 odst. 5 zákona č.262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen ZP). Potom plat veřejného ochránce a jeho zástupce a odchodné, postup podle §138 ZP.

Obr. 4.1 Vývoj výdajů na platy a OPPP v letech 2010 až 2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Návrhy závěrečných účtů, kapitola 309 SR (2010,2011,2012,2013,2014), vlastní zpracování

Druhou nejvýznamnější výdajovou položkou jsou věcné (běžné) výdaje. Položka obsahuje zejména výdaje na nákup materiálu potřebného pro zabezpečení chodu KVOP. Jmenovitě například kancelářský a úklidový materiál, materiál na opravy a údržbu majetku, nákup odborné literatury. Další okruh výdajů jsou nákupy vody, paliv a energie a výdaje na nákup služeb. Jedná se zejména o aktualizace softwarového vybavení, platby za služby telekomunikací, za školení a vzdělávání zaměstnanců. Patří sem i pojištění budov a automobilů. Značnou měrou se na výdajích podílí i výdaje spojené s cestovními náhradami zaměstnanců. V roce 2014 bylo uskutečněno 43 zahraničních pracovních cest, což bylo o 5 více než v roce 2013, o 11 než v roce 2012, o 12 než v roce 2011 a 2010. Pracovní cesty jsou uskutečňovány do mnoha zemí, např. Velká Británie, Švýcarsko, Belgie, Rakousko, Německo, Slovensko, Švédsko, Maďarsko, Polsko nebo Srbsko. Cílem těchto pracovních cest je účast na seminářích, workshopech, pracovních a diskusních setkáních VOP. Přínosem je především sdílení zkušeností a tvorba metodik. Jsou řešeny aktuální problematické otázky a navazovány kontakty s odborníky z dalších evropských států.

Náklady na věcné výdaje nemají ve sledovaném období jednoznačně rostoucí charakter. Jak vyplývá z tabulky 4.1, v letech 2010, 2011 a 2012 docházelo ke snížení nákladů. Nárůst je pak vidět ve srovnání let 2012, 2013 a 2014. Náklady jsou zde ovlivněny jednak nárůstem

počtu zaměstnanců, dále měnícími se cenami pohonných hmot, vody a energií. Svou roli zde hrají i příznivé klimatické podmínky, dochází ke značným úsporám ve výdajích za vytápění.

Poslední výdajovou položkou jsou kapitálové výdaje. Jsou to investiční náklady vynaložené jednak na nákup hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, ale také na technické zhodnocení budov. V roce 2010 to byly výdaje na technické zhodnocení KVOP, byla vybudována vnitřní požární zásahová cesta a klimatizace v budově. Došlo také k částečné obnově hardwarového vybavení. V roce 2011 byly kapitálové prostředky využity na upgrade telefonní ústředny, nákup kopírovacího stroje a automobilu. Dále na obnovu střechy budovy KVOP. V roce 2012 bylo provedeno rozšíření funkčnosti programového vybavení ve spisové službě, požadavek vyplynul z nutnosti zabezpečit rozšířenou komunikaci s Integrovaným informačním systémem Státní pokladny (Rozpočtový informační systém – Příprava rozpočtu a Realizace rozpočtu). V roce 2013 byla zahájena realizace informačního systému pro evidenci stanovisek veřejného ochránce práv (pracovní název ESO – evidence stanovisek ombudsmana) a provedena modernizace audiovizuální techniky v jednacích sálech. V roce 2014 to byly především výdaje na dokončení realizace informačního systému ESO a obnovu softwarových licencí na zálohovací systém. Byl koupen jeden automobil a bylo provedeno technické zhodnocení a rekonstrukce budovy KVOP.

Mimo rok 2013, kdy byly výdaje oproti roku 2012 nižší, lze i v této položce zaznamenat rostoucí tendenci výdajů. Je to způsobeno zvyšováním počtu zaměstnanců, tím pádem vznikají náklady na vybavení nového pracovního místa a také rozšíření vozového parku. Na zvýšených nákladech se podílí nutné rekonstrukce budovy KVOP.

Jedním z prvků v systému sledování a vyhodnocování výkonnosti účetních jednotek státní správy jsou účetní klíčové analytické ukazatele (dále KAU). Vymezeny jsou tři základní typy ukazatele KAU:

- KAU 1, Interní mzdová náročnost – vyjadřuje hodnotový podíl ročního objemu upravených mzdových nákladů připadajících na jednoho zaměstnance příslušné organizační jednotky. Upravené mzdové náklady jsou náklady na platy zaměstnanců v pracovním poměru včetně odměn. Ukazatel slouží k vzájemnému posouzení a srovnání mzdových nákladů zaměstnanců v rámci kapitol SR.
- KAU 2, Provozní nákladovost – vyjadřuje hodnotový podíl specifické části provozních nákladů příslušné organizační jednotky, který připadá na jednoho jejího zaměstnance. Vypočítá se jako podíl specifické (nemandatorní) části provozních

nákladů a celkového přepočteného počtu zaměstnanců. Ukazatel je používán k srovnání a posouzení ročního a meziročního vývoje konkrétních syntetických nákladových účtů provozních nákladů v rámci kapitol SR.

- KAU 3, Majetková provozní nákladovost – vyjadřuje procentní podíl specifické části provozních nákladů a objemu vybraných hmotných a nehmotných fixních aktiv příslušné organizační jednotky. Specifické provozní náklady jsou zde náklady účtu 511-Opravy a údržba. Hmotná fixní aktiva pak náklady účtu 021-Stavby a účtu 022-Soubory movitých věcí. Nehmotná fixní aktiva jsou náklady účtu 013-Software. Pomocí ukazatele je srovnáván a posuzován roční a meziroční vývoj konkrétního syntetického nákladového účtu v rámci kapitol SR.

Tyto ukazatele výkonnosti se zaměřují na stav a vývoj provozního výsledku hospodaření s důrazem na provozní náklady. V rámci informativní a monitorovací funkce umožňují porovnání stavu a vývoje nákladovosti účetních jednotek u jednotlivých kapitol státního rozpočtu a stavu mezi kapitolami navzájem. Ukazatele plní také funkci normativní, jsou aktivně využívány v procesu tvorby státního rozpočtu. Využívány jsou ukazatele externí a interní mzdové náročnosti, provozní nákladovosti, majetkové provozní nákladovosti a majetkové a energetické nákladovosti.

V tabulce 4.2 je proveden výpočet provozní nákladovosti (KAU 2) na jednoho zaměstnance KVOP za jednotlivé roky sledovaného období 2010 až 2014. KAU 2 je vypočítaná jako podíl provozních (tzv. ovlivnitelných) nákladů a přepočteného evidenčního počtu zaměstnanců. Výstup je interpretován jako ukazatel hodnoty ročního objemu provozních nákladů připadajících na jednoho zaměstnance.

Ministerstvo financí zveřejňuje přehled ukazatelů KAU 1, KAU 2 a KAU 3 pro 38 kapitol státního rozpočtu na svých internetových stránkách v sekci Finanční parametry výkonnosti hospodaření veřejné správy.

Ukazatel KAU 2 pro KVOP (mil. Kč/zaměstnanec), pořadí (38 kapitol celkem):

- rok 2010 – data nejsou dostupná,
- rok 2011 – data nejsou dostupná,
- rok 2012 – data nejsou dostupná,
- rok 2013 – KAU 2, 0,114, pořadí 6,
- rok 2014 – KAU 2, 0,135, pořadí 6.

Srovnáváno celkem 38 kapitol státního rozpočtu. Nejlépe hodnocená kapitola SR v roce 2013 a 2014 – kapitola 348 Český báňský úřad. Naopak nejhůře hodnocené kapitoly SR v roce 2013 – kapitola 321 Grantová agentura, v roce 2014 – kapitola 327 Ministerstvo dopravy. Data pro srovnání jsou čerpána z webu MFČR.

V tabulce 4.2 je dále vypočítaná meziroční změna jak nákladů, tak počtu zaměstnanců. Změna je počítána ve vazbě na rok 2010.

Tab. 4.2 Provozní nákladovost na zaměstnance (v tis. Kč), index změny (%).

ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	INDEX % 2014/2010
výdaje celkem	79008,24	79292,02	85405,02	89511,33	101543,82	128,52
z toho provozní výdaje	76789,85	76209,89	80366,6	84779,77	96104,32	125,15
přepočtený počet zaměstnanců	108	108	110	115	123	113,89
provozní nákladovost KAU 2	711,017	705,647	730,605	737,215	781,336	109,89

Zdroj: Návrhy závěrečných účtů, kapitola 309 SR (2010,2011,2012,2013,2014), vlastní zpracování

Na základě komparace údajů z tabulky 4.2 je možné konstatovat, že v roce 2011 byl sledovaný analytický ukazatel KAU 2 oproti roku 2010 nižší, ale v dalším sledovaném období se každý rok zvyšoval. K největšímu nárůstu došlo v roce 2014, kdy oproti roku 2013 vzrostla hodnota ukazatele o 44 121 Kč. Index změny v položce výdaje celkem vykazuje nárůst o 28,52%, v položce provozní výdaje nárůst o 25,15%, v položce přepočtený počet zaměstnanců nárůst o 13,89% a položce KAU 2 nárůst o 9,89%. Lze zhodnotit, že se zvýšil jak počet zaměstnanců, tak i objem provozních nákladů, připadajících na každého z nich.

4.2 Celkové zhodnocení příjmů a výdajů za období 2010-2014

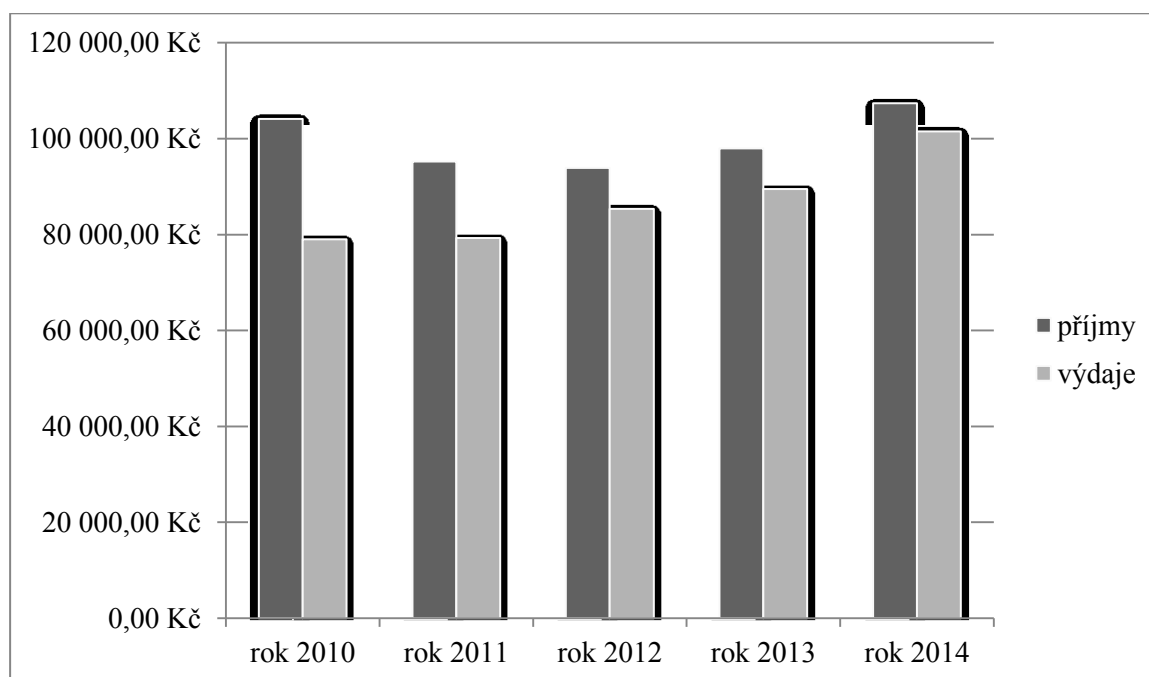
Skutečné výdaje jsou posuzovány vůči skutečně přijatým finančním prostředkům ze státního rozpočtu. Schválený rozpočet není možné brát v úvahu, protože v průběhu jednotlivých účetních období dochází k rozpočtovým opatřením ze strany Ministerstva financí. Rozpočtové opatření představuje snížení, nebo naopak zvýšení poskytnutých finančních prostředků. V analýze rovněž nejsou brány v úvahu příjmy z vlastních zdrojů, tyto podle §6 d) i) zákona č.218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech tvoří v podstatě příjmy státního rozpočtu. KVOP je nezapojuje ke krytí rozpočtovaných závazných ukazatelů. Tyto náklady kryje pouze z příjmů ze státního rozpočtu. Rovněž tak příjmy a výdaje, které se váží k dotaci z rozpočtu

EU nelze zahrnout do porovnání, dotace na rozvojové programy jsou sledovány v účetnictví odděleně, vyúčtovávány poskytovateli, nedočerpané částky se vrací.

Porovnáním příjmů a výdajů v tabulce 4.1 lze zjistit, že ve všech letech sledovaného období došlo k úspoře finančních prostředků. Úspora byla vykazována ve všech výdajových položkách, tzn. ve výdajích na platy, na běžné i kapitálové výdaje. KVOP prezentuje tyto úspory jako snahu o efektivní čerpání a hospodárné využití prostředků státního rozpočtu.

Na obrázku 4.2 je provedeno srovnání příjmů a výdajů ve sledovaném období.

Obr. 4.2 Porovnání příjmů a výdajů v letech 2010 až 2014 (v tis. Kč).

Zdroj: Návrhy závěrečných účtů, kapitola 309 SR (2010,2011,2012,2013,2014), vlastní zpracování

Procentuální vyjádření čerpání rozpočtu pak vypadá následovně (výpočet je proveden jako podíl výdajů a příjmů v jednotlivých letech, hodnoty jsou čerpány z obr. 4.2):

- rok 2010 (výdaje 79 008 240 Kč, příjmy 104 154 000 Kč) – rozpočet byl čerpán na 75,86% ,
- rok 2011 (výdaje 79 292 020 Kč, příjmy 95 264 000 Kč) – rozpočet byl čerpán na 83,23%,
- rok 2012 (výdaje 85 405 020 Kč, příjmy 93 900 000 Kč) – rozpočet byl čerpán na 90,95%,
- rok 2013 (výdaje 89 511 300 Kč, příjmy 98 007 000 Kč) – rozpočet byl čerpán na 91,33%,

- rok 2014 (výdaje 101 543 840 Kč, příjmy 107 395 430 Kč) – rozpočet byl čerpán na 94,55%.

4.3 Vývoj a úkoly veřejného ochránce práv

Historicky má institut VOP původ ve Švédsku. V roce 1713 švédský král Karel XII. zřídil tento institut k tomu, aby dbal na správné chování úředníků. Od roku 1809 se datuje zakotvení institutu do švédské ústavy jako orgánu parlamentu. S pověřením dohlížet jak soudci, vládní a ostatní úředníci dodržují zákon. Dnes je tento institut v různých variantách zřízen ve více než 100 státech. V jaké formě a podobě je závislé především na historickém, společenském a politickém vývoji té které země. Rozlišujeme například tzv. parlamentního VOP, kterého volí zákonodárný sbor a je parlamentu odpovědný, dále pak VOP moci výkonné, kterého volí vláda a jí je odpovědný, a také existuje VOP smíšeného typu. Také je možné rozlišovat VOP na všeobecné, zaměřující se všeobecně na veškerou činnost veřejné správy a na speciální, kteří se zaměřují jen na určitou oblast. Poslední rozlišení je z hlediska působnosti buď na centralizované ombudsmany s působností po celém území státu, nebo lokální, jejich působnost je vztažena jen na určitý region. Český VOP se řadí do většinové skupiny všeobecných parlamentních VOP s centrální působností (Kancelář veřejného ochránce práv-konference, 2010).

Od samého počátku přijetí zákona o VOP v České republice je diskutována také otázka jeho zakotvení v Ústavě ČR. Ústava ČR definuje zákonodárnou, výkonnou a soudní moc ve státě. Přímým a samostatným zakotvením VOP v Ústavě ČR by se do značné míry vyřešilo jeho postavení v systému institucí státu. Současná pouze zákonná úprava existence VOP nedává tak vysokou jistotu zachování této instituce jako Ústava ČR. Při změně politických poměrů je možné, že nastane situace, kdy bude VOP nežádoucí (Kancelář veřejného ochránce práv, 2010).

4.3.1 Legislativní úkoly

Jak vyplývá ze Souhrnných zpráv o činnosti VOP pro Poslaneckou sněmovnu za jednotlivé roky sledovaného období, VOP řeší stížnosti občanů na všechny úřady a instituce, které vykonávají státní správu (ministerstva, krajské městské a obecní úřady, školské úřady atd.). Kromě toho se od roku 2006 stal úřad VOP nezávislým orgánem, který vykonává systematické návštěvy v místech, kde jsou osoby omezené na svobodě. Tato povinnost vyplývá na základě Sdělení Ministerstva zahraničních věcí 78/2006 Sb.m.s. z přijetí Opčního protokolu a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení

nebo trestání (OPCAT). Návštěvy jsou vykonávány ve vězeňských zařízeních, policejních celách, v zařízeních ochranné a ústavní péče, dále v zařízeních sociální a zdravotní péče a v zařízeních pro cizince nebo azylanty. Od roku 2009 působí VOP jako národní těleso pro rovné zacházení a ochranu před diskriminací. Diskriminací je rozuměno odlišné, právem zakázané zacházení s lidmi ve vymezených, srovnatelných situacích na základě různé rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, víry, náboženského vyznání a světového názoru. Pro zabezpečování zákonných požadavků v této oblasti vzniklo v rámci KVOP nové oddělení rovného zacházení, původně s pěti zaměstnanci v současné době je zde stanoven limit zaměstnanců na 11. Činnost VOP spočívá na třech pilířích - informovat, vzdělávat a pomáhat. Stěžejní je pilíř třetí, tzn. pomoc obětem diskriminace. Od roku 2011 je v návaznosti na tzv. „návratovou směrnici“ Evropského parlamentu a Rady nově povinností VOP provádět dohled nad zajištěním a vyhoštěním cizinců. Jedná se o Směrnici 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. Cílem je zajistit respektování práv vyhošťovaných cizinců, zajistit dodržování mezinárodních závazků ČR v této oblasti. Dalším cílem je posilovat ochranu zvláště zranitelných osob (nezletilí bez doprovodu, zdravotně postižení, oběti mučení, sexuálního či jiného násilí a žadatelé o mezinárodní ochranu) a působit preventivně. Ochránce v reakci na kritiku mezinárodních organizací, které opakovaně poukazovaly na absenci nezávislé instituce schopné přijímat dětská podání, prošetřovat je, vyhodnocovat a podle situace řešit, zprovoznil v září 2012 dětský web určený k ochraně práv dětí. V průběhu let 2012 a 2013 došlo opakovaně k dalšímu rozšíření působnosti a pravomocí veřejného ochránce práv. Od roku 2012 na základě novelizace zákona č.303/2011 Sb., o soudním správním řádu se stal ochránce vedle nejvyššího státního zástupce veřejným žalobcem. Od roku 2013 je ochránce ustanoven vedlejším účastníkem řízení o kontrole ústavnosti norem v řízení před Ústavním soudem. Tato povinnost vyplývá z přijetí změny zákona č.404/2012 Sb., o občanském soudním řádu. V tomto roce se také ochránce stal povinným připomínkovým místem s právem uplatnění zásadních připomínek a vypořádání rozporů podle Legislativních pravidel vlády, na základě usnesení vlády ČR č. 820 o změně Legislativních pravidel vlády.

4.3.2 Další úkoly veřejného ochránce práv

K dalším významným úkolům VOP patří úkoly v oblasti mezinárodní spolupráce, mediální prezentace a komunikace s veřejností.

Ve srovnání se zeměmi EU je institut VOP v České republice organizace velmi „mladá“. V době kdy vznikl, Evropská síť veřejných ochránců už existovala čtyři roky. Tvoří ji více než 95 kanceláří v 36 evropských zemích. Dále se síť účastní i Evropská veřejná ochránkyně práv (Emily O'Reilly) a Petiční výbor Evropského parlamentu. Postupem času se síť vyvinula v cenný nástroj spolupráce mezi jednotlivými veřejnými ochránci práv a jejich kanceláři. Členové sítě se vzájemně informují o právech EU a o osvědčených postupech prostřednictvím seminářů a setkání, pravidelného bulletinu, elektronické diskuze a denního elektronického zpravodajství. KVOP je jedním z členů sítě (Evropská unie, 2015). Obdobný přínos, co se sdílení informací a zkušeností týká, má i členství VOP v Mezinárodním ombudsmanském institutu. Mimo to jsou v rámci institutu vytvářeny metodiky a formulovány standardy. Český VOP je členem od roku 2003. Od roku 2007 se datuje členství VOP v Eguinetu – Evropská síť orgánů zabývajících se rovným zacházením. Institut vznikl v roce 2002 a sdružuje 37 partnerských organizací z 30 evropských států. Spolupráce především v oblasti ochrany před diskriminací. Vzájemná spolupráce a především sdílení informací na mezinárodní úrovni obzvláště v rámci členských zemí EU jsou nezbytné a je jedním z prioritních úkolů tuto spolupráci podporovat a prohlubovat.

Prostřednictvím médií byla široká veřejnost seznamovaná s prací VOP, jeho aktivitami, poznatky a s výsledky šetření činnosti státní správy. Byly poskytnuty informace o výsledcích návštěv zařízení pro osoby omezené na svobodě. Vybrané zprávy z šetření a stanoviska k zajímavým případům jsou také zveřejňována na internetových stránkách ochránce. Současně byl v průběhu roku 2013 a 2014 budován systém ESO, což je nový elektronický systém stanovisek, který zájemcům o informace usnadní jejich vyhledávání. Pro usnadnění přístupu na internetové stránky VOP nevidomým a slabozrakým drží ochránce certifikát o přístupnosti i takto znevýhodněným zájemcům o informace.

4.4 Celkové zhodnocení vývoje a úkolů za období 2010-2014

Pro zhodnocení činnosti VOP je celkem obtížné najít měřitelný ukazatel. Obecně jsou pro posouzení úspěšnosti při plnění úkolů a posílání uznávaný údaje o počtu podaných podnětů v působnosti VOP a počtu podaných podnětů mimo působnost. Dále jsou využívána data o počtu vyřízených podnětů za rok. Také je posuzována informovanost společnosti o dostupnosti možností podávat stížnosti a podněty. Posledním hodnotícím ukazatelem je obecná podpora ve společnosti. Ta se předpokládá na základě dostatečné informovanosti veřejnosti o činnosti VOP.

Občané mohou pro podání podnětů využít možnosti osobní návštěvy KVOP, kdy lze učinit podání ústně do protokolu. Vzhledem k tomu, že KVOP sídlí pouze v Brně, ne pro všechny občany je z důvodu vzdálenosti od jejich bydliště snadno dostupná. V tom případě je možné využít písemného podání prostřednictvím poštovní služby. Dále také prostřednictvím elektronické komunikace. Ve sledovaném období převažují především písemná podání. Postupně dochází k nárůstu elektronických podání zaslaných na emailovou adresu podatelny VOP. Poměrně hodně je využívána telefonní informační linka VOP. Především k získání orientace tazatele zda je možné se v daném konkrétním případě obrátit na VOP, či nikoli (Kancelář veřejného ochránce práv-konference, 2010).

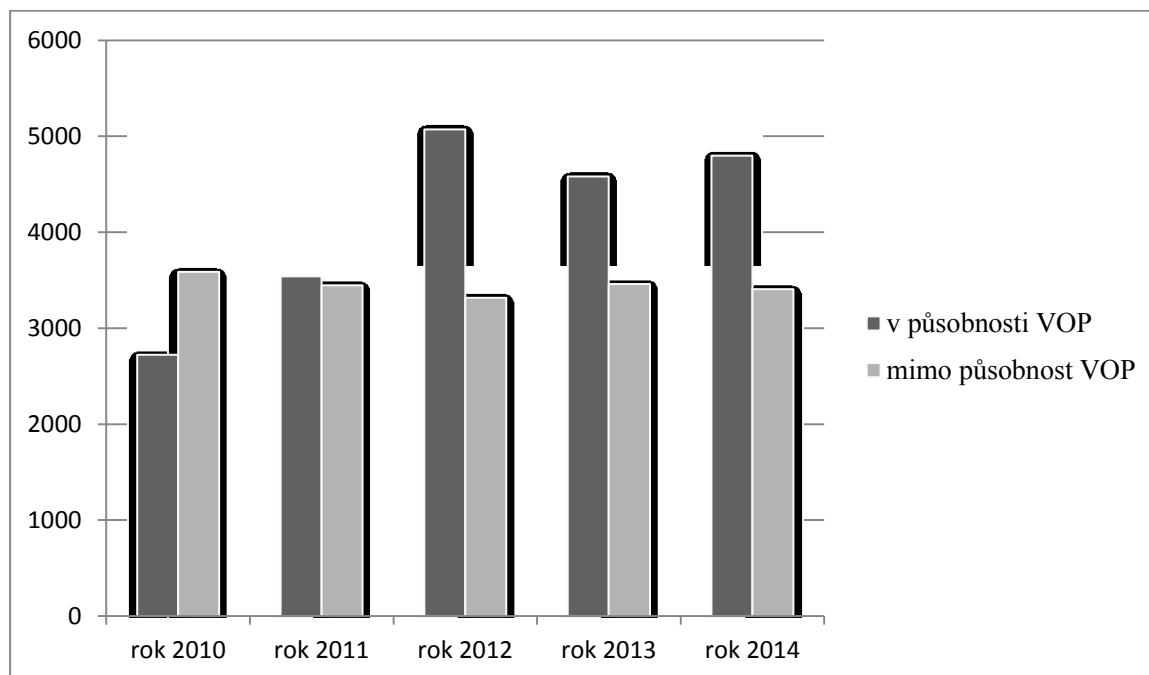
KVOP ve svých Souhrnných zprávách o činnosti pro Poslaneckou sněmovnu za období 2010 až 2014 uvádí následující informace. V roce 2010 bylo uspořádáno celkem 12 tiskových konferencí. V pořadu České televize bylo odvysíláno 16 dílů populárně naučného cyklu o VOP. Občané zde byli seznamováni, v jakých případech se lze obrátit na VOP, a jakým způsobem jsou jednotlivé podněty řešeny. Vydáno bylo 50 tiskových zpráv. V roce 2011 bylo uspořádáno 12 tiskových konferencí. V roce 2012 bylo vydáno celkem 70 tiskových zpráv. I v tomto roce byla využita spolupráce s Českou televizí a odvysílán cyklus pořadu „Ochránce.“ V rámci cyklu byla široká veřejnost seznámena s jakýmsi návodem jak postupovat ve složitých životních situacích a jaká mají práva. Cyklus byl prezentován celkem v šestnácti dílech. V roce 2013 a stejně tak v 2014 bylo uspořádáno ochránkyní 8 tiskových konferencí a vydáno více než 100 tiskových zpráv.

Co se podání podnětů a následného šetření VOP týká, největší část podání tvoří individuální podněty soukromých osob. Ve velké míře jsou zde zastoupeni senioři, pro které s ohledem na jejich věk bývá obtížné dostavovat se na jednání ke správním úřadům. A pro ochranu svých práv se tak obracejí na VOP. Další početnou skupinu tvoří lidé s nižšími příjmy, kteří z důvodu nedostatku finančních prostředků nejsou schopni zajistit si advokátní pomoc a tak se domoci svých práv. Senioři a lidé s nižšími příjmy jsou řazeni mezi nejohroženější skupiny. Právníkové osoby se na VOP obracejí v daleko menším počtu. Nejvíce podnětů je evidováno v oblasti různých investičních záměrů. Především v oblasti stavebního práva, ochrany životního prostředí a památkové péče. Nejméně jsou zastoupena podání ze strany obcí a krajů. Možnost obrátit se na VOP není nijak zvlášť využívána ani poslanci a senátory. Další možností zahájení šetření je potom zahájení z vlastní iniciativy VOP. VOP tak reaguje na poznatky ze své praxe, kdy většinou zahajuje šetření na základě získané zkušenosti z individuálních podání občanů. Šetřením z vlastní iniciativy jsou také preventivní a

systematické návštěvy zařízení, kde jsou osoby omezené na svobodě a sledování vyhoštění (Kancelář veřejného ochránce práv-konference, 2010).

Obrázek 4.3 ukazuje počty podnětů v letech 2010 až 2014 přijatých KVOP, v členění na podané v působnosti VOP a mimo působnost VOP.

Obr. 4.3 Přijaté podněty v jednotlivých letech 2010 až 2014.

Zdroj: Souhrnné zprávy o činnosti VOP (2010,2011,2012,2013,2014) – vlastní zpracování

Procentuální vyjádření podnětů v působnosti VOP (výpočet je proveden jako podíl podnětů v působnosti a podnětů celkem, hodnoty jsou čerpány z obr. 4.3):

- rok 2010 (v působnosti 2 722, celkem 6 309) – v působnosti 43,14%,
- rok 2011 (v působnosti 3 539, celkem 6 987) – v působnosti 50,65%,
- rok 2012 (v působnosti 5 070, celkem 8 388) – v působnosti 60,44%,
- rok 2013 (v působnosti 4 580, celkem 8 041) – v působnosti 56,96%,
- rok 2014 (v působnosti 4 797, celkem 8 202) – v působnosti 58,49%.

Jak je zřejmé z obrázku 4.3, rok 2012 je specifický ve srovnání s ostatními lety jak nejvyšším počtem přijatých podnětů za celé období, tak nejvyšším procentem podaných podnětů v působnosti ochránce za sledované období. Tato skutečnost má přímou souvislost s přijetím zásadních legislativních změn v sociální oblasti. Zákony, které zaváděly tzv. Sociální reformu I. přinesly jak změnu kritérií pro přiznání dávek a stanovení jejich výše, tak změnu v organizaci rozhodování o dávkách a jejich výplatě. Tato agenda byla nově přenesená

z obecních úřadů obcí II. a III. typu na centrální Úřad práce ČR. Převážná část stížností ze strany občanů byla na nedostatek informací o změnách v právní úpravě, na zpoždění při výplatě dávek v hmotné nouzi a na nepřijímání žádostí o mimořádnou okamžitou pomoc. V tabulce můžeme pozorovat rostoucí procento podnětů podaných v působnosti VOP. Tato pozitivní skutečnost znamená, že institut VOP má své pevné zakotvení v právním povědomí obyvatel.

V tabulce 4.4 jsou uvedeny vyřízené podněty v jednotlivých letech sledovaného období. S uvedením počtu odložených podnětů a počtu objasněných podnětů za dané období. Dále jsou zde uvedeny počty uzavřených šetření. Také počty, kdy byl podnět ve své podstatě vlastně opravným prostředkem podle předpisů ve věcech právních nebo soudních. Jsou zde uvedeny počty podnětů, kdy navrhovatel vzal svůj podnět zpět a nakonec počty o šetření zvláštní důležitosti. Je vypočítána meziroční změna ve všech uváděných položkách. Data jsou čerpána ze Souhrnných zpráv o činnosti VOP za léta 2010 až 2014, které VOP předkládá Poslanecké sněmovně.

Tab. 4.4 Vyřízené podněty v jednotlivých letech 2010 až 2014.

	2010	2011	2012	2013	2014	INDEX % 2014/2010
celkem	6 339	6 687	7 868	8 747	7 637	120,48
<i>z toho</i>						
odloženo	358	472	510	901	711	198,60
vyřízeno	5 145	5 172	6 335	6 708	6 159	119,71
ukončená šetření	716	914	905	1 023	658	91,90
zpětvzetí podnětu	106	99	108	109	102	96,23
opravný prostředek	4	20	3	2	1	25,00
šetření zvláštní důležitosti	8	4	7	19	2	25,00

Zdroj: Souhrnné zprávy o činnosti VOP (2010,2011,2012,2013,2014), vlastní zpracování

V roce 2010 bylo z celkového počtu 6 339 vyřízených podnětů odloženo 358 podnětů. V převážné většině byl důvod pro odložení to, že byly podány mimo působnost, nebo byly neopodstatněné. V menší míře potom byly podněty odloženy z důvodu, že nesplňovaly povinné náležitosti. Objasněno bylo 5 145 podnětů. VOP v těchto případech poskytoval

občanům především radu, jak v dané situaci postupovat. Z celkového počtu 716 uskutečněných šetření, jich 235 skončilo konstatováním VOP, že v postupu úřadu nedošlo k žádnému pochybení. Naopak v 481 případech VOP toto konstatovat nemohl. V roce 2011 VOP vyřídil celkem 6687 podnětů, 472 jich odložil z obdobných důvodů jako v roce 2010. Objasněných podnětů potom bylo 5 172. Z celkového počtu 914 uskutečněných šetření jich bylo 695 opodstatněných a VOP musel konstatovat pochybení úřadu. V roce 2012 bylo celkem vyřízeno 7 868 podnětů. Formou rady VOP objasnil celkem 6 335 podnětů, 510 jich odložil. Důvody odložení se opakují. Podněty nejsou v kompetenci VOP, nebo jsou neopodstatněné, nebo nesplňují náležitosti. Celkem bylo ukončeno 905 šetření. S výsledkem, že úřad nepostupoval správně, jich skončilo 628. V roce 2013 je možné sledovat nárůst odložených případů. Z celkového počtu 8 747 vyřízených jich bylo odloženo v tomto roce 901. Naopak 6 708 jich bylo vyřízeno. Šetření bylo ukončeno v 1 023 případech. S výsledkem, že VOP v 348 případech nezjistil pochybení v postupu úřadu a v 675 případech k pochybení úřadu podle konstatování VOP došlo. V posledním roce sledovaného období bylo vyřízeno 7 637 případů, z toho odloženo 711. Šetření s konstatováním pochybení úřadu bylo 444 a v 214 případech úřad podle VOP postupoval správně. V případech šetření zvláštní důležitosti, která jsou v tabulce 4.4 také sledována, se ve všech letech sledovaného období jedná o šetření, jejichž výsledkem by měla být změna správní praxe. VOP v těchto případech podává legislativní doporučení vládě a Poslanecké sněmovně, nebo návrh Ústavnímu soudu.

Na základě indexu změny vypočítaného v tabulce 4.4 lze zhodnotit, že celkově se počet vyřízených podnětů v rámci porovnávaných let zvýšil o 20,48%. Ovšem téměř o jednu tolik (o 98,60%) vzrostl počet odložených podnětů z důvodu, že jsou neopodstatněné, nebo nespádají do kompetence VOP, nebo nesplňují povinné náležitosti podání. V ostatních sledovaných položkách, tzn. ukončená šetření, zpětvzetí podnětu, uložení opravného prostředku a šetření zvláštní důležitosti je sledován mírný pokles v rámci porovnávaných let.

Nejvíce podnětů, které jsou v kompetenci VOP, přichází z oblasti sociálních věcí, další potom v oblasti zdravotnictví a stavebního práva. Časté jsou také stížnosti na průtahy v soudních řízeních a nevhodné chování soudních osob. Oblastí kde se vyskytuje větší množství podnětů, je potom oblast policie a vězeňství. (Kancelář veřejného ochránce práv-konference, 2010).

Podněty, které jsou podány mimo kompetenci VOP, jsou z převážné většiny z oblasti soukromého práva. Jedná se o civilní, rodinné nebo pracovní spory. VOP k vyřízení „doputují“ ale i takové podněty, které mají vyloženě „úsměvný“ charakter. Jako příklad lze

uvést podání podnětu k řešení, který měl následující znění „Konkrétně se mi jedná o to, že v našem bytě je tchyně, která možná po zimě odejde do svého domova, ale možná ne! Vím, že jí a ženě to vyhovuje (tchyně přibrala deset kilo!). Moje žena si v bytě může dělat, co chce, fyzická převaha je mi k ničemu“ (Kancelář veřejného ochránce práv, 2010, s. 47).

V tabulce 4.5 jsou uváděny počty zveřejněných zpráv za sledované období 2010-2014. Jsou zde zprávy, které proběhly v tisku, byly odvysílány Českou televizí, nebo zveřejněny na internetu. Dále je zde uveden počet shlédnutí www stránek VOP. A od roku 2013, kdy byly tyto stránky spuštěny, i počet shlédnutí www stránek VOP určených pro pomoc dětem a mladistvým.

Tab. 4.5 Medializace Kanceláře veřejného ochránce práv

	2010	2011	2012	2013	2014
zprávy v tisku	5 622	4 034	4 829	4 480	4 793
zprávy v ČT	583	341	345	422	380
zprávy ČTK	457	392	486	487	404
zprávy na internetu	2 221	2 093	2 395	2 104	2 289
www stránky	677 959	430 000	220 000	160 000	228 325
dětské www stránky	0	0	0	6 000	6 584

Zdroj: Souhrnné zprávy o činnosti VOP (2010,2011,2012,2013,2014), vlastní zpracování

Údaje v tabulce 4.4 dokládají, že o informace z činnosti VOP mají média a potažmo i veřejnost stále velký zájem. VOP a jeho zástupce se věnují této osvětové činnosti prostřednictvím rozhovorů v televizi, rozhlase, poskytováním informací tisku a zodpovídáním dotazů na internetových serverech.

5 ZÁVĚR

Cílem této práce bylo podat ucelený pohled na instituci VOP a zhodnotit plnění úkolů vyplývajících ze zákonné úpravy, dále naplňování poslání VOP a zanalyzovat hospodaření v pěti sledovaných letech.

Ve druhé kapitole bylo definováno postavení VOP v oblasti veřejné správy jako OSS. Vzhledem k tomu byla pozornost zaměřena především na postavení, zřizování a zánik OSS a jejich hospodaření s majetkem státu. Byly definovány úkoly veřejných financí, rozpočet OSS jako rozpočet kapitoly SR. Z uvedeného zpracování vyplývá, že organizace veřejného sektoru, včetně OSS jsou financovány prostřednictvím přerozdělování SR. OSS procházejí rozpočtovým procesem, sestavují rozpočet v rámci své kapitoly a zodpovídají za jeho plnění.

Třetí kapitola byla věnována VOP. Stručně byly formulovány potřeby a důvody vzniku této instituce obecně. Další zaměření pak bylo na vymezení věcné působnosti VOP v podmínkách ČR. Na způsob volby, funkční období, neslučitelnost funkce a slib VOP. Dále na vymezení jeho nezávislosti a zánik funkce, imunitu a mlčenlivost. Byla uvedena ustanovení upravující činnost VOP, jako seznam podnětů, na základě kterých VOP jedná, kdy může podnět odložit, kdo a jakým způsobem se může na VOP obrátit. Byla rozebrána také procedura šetření VOP, opatření k nápravě a sankce, které může VOP použít. Byla představena KVOP, její organizace a funkce. Ze získaných poznatků vyplývá, že úkolem VOP je zkvalitňovat práci úředníků upozorňováním na jejich chyby, jichž se při výkonu veřejné správy mnohdy dopouští. Zároveň také chrání práva osob, které s orgány veřejné správy přicházejí do styku. VOP je vnímán jako instituce, na kterou se lze obrátit se stížností, či žádostí o vysvětlení, proč úřad jednal tak jak jednal.

Čtvrtá kapitola informovala o vývoji příjmů a výdajů VOP. Byl proveden rozbor vybraných příjmových a výdajových položek. Zhodnocena provozní nákladovost za sledované období a také stav a vývoj úkolů KVOP. Pro analýzu byla použita metoda komparace výše uvedených, sledovaných dat za vybrané pětileté období od roku 2010 do roku 2014. Zásadní podíl příjmů OSS tvoří příjmy ze SR. Dalším zdrojem příjmů byla doplňková činnost OSS a v posledním roce sledovaného období měla KVOP příjem také z rozpočtu EU. Výdaje byly v převážné části použity na zajištění provozu KVOP, platy zaměstnanců a povinný odvod pojistného. Jak vyplynulo z výpočtu provozní nákladovosti a indexu změny mezi rokem 2010 a rokem 2014, výdaje KVOP v průběhu sledovaného období rostly, a to v přímé vazbě na navyšování počtu

zaměstnanců. Vzhledem k tomu, že v průběhu sledovaného období docházelo k rozšiřování působnosti VOP, je tento vývoj celkem logický.

Příjmy ze SR na pokrytí provozu KVOP byly ve všech letech sledovaného období dostačující. V roce 2013 a 2014 byly úměrně růstu výdajů navyšovány i příjmy ze SR. V letech předešlých měly příjmy ze SR spíše klesající charakter. Základním východiskem pro hospodaření OSS je fakt, že není zřízena za účelem tvorby zisku, z tohoto pohledu je žádoucí, aby její rozpočet byl vyrovnaný. To znamená, že příjmy by měly odpovídat výdajům a KVOP by měla mít nulový hospodářský výsledek. Vzhledem k tomu, že ve sledovaném období KVOP pravidelně vykazovala úsporu finančních prostředků, není předpoklad, že by v dalším období docházelo k navyšování příjmů ze SR.

V posledním roce sledovaného období se KVOP zapojila do projektu EU „Společně k dobré správě“ v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Hlavní čerpání prostředků je plánováno až v roce 2015, mimo sledované období let 2010-2014. Z tohoto důvodu nebylo provedeno hodnocení využití finančních prostředků. Obecně je ale možné konstatovat, že zapojení do projektu EU bude mít pozitivní přínos pro KVOP jak po finanční stránce, tak pro rozvoj její činnosti.

VOP nedisponuje žádnou rozhodovací pravomocí, proto je pro plnění jeho úkolů nanejvýš nutné mít ve společnosti dostatečnou podporu a respekt. Pro jejich získání je důležité, aby VOP průběžně informoval veřejnost o své činnosti. Byl zpracován přehled, o počtech zpráv v tisku, ČT, ČTK, na internetu a návštěvnost www stránek VOP. Z uvedených dat vyplývá, že velký zájem je především o informace prostřednictvím www stránek VOP. V průběhu sledovaného období byl vybudován elektronický systém stanovisek, který umožňuje snadné vyhledávání informací o podnětech podaných VOP. Vzhledem k trendům ve společnosti, kdy internet využívá téměř každá domácnost je tento způsob zveřejňování informací o činnosti poměrně úspěšný.

V oblasti plnění legislativních úkolů byla provedena komparativní analýza údajů o podnětech podaných v působnosti a mimo působnost. Dále potom byl hodnocen index změny počtu vyřízených podání mezi lety 2010 a 2014. Na základě provedených postupů vyplynulo, že činnost VOP je do značné míry efektivní. Částečně je ale zvýšený počet podání ve sledovaném období dán rozšiřováním působnosti VOP. Pokud by tento trend pokračoval, je zřejmé, že úměrně tomu by rostla i administrativa, kterou by měl VOP obsáhnout. Také je diskutabilní, jestli při rozšiřování kompetencí do oblasti diskriminace a detence, ke kterému

ve sledovaném období došlo, je možné, aby VOP splňoval podmínku nestrannosti v rozhodování. Z těchto důvodů by vize pro budoucnost tohoto institutu měla zůstat víceméně v základní rovině jejího prvotního určení, kterým je ochrana osob před nezákonným a neetickým jednáním orgánů veřejné správy.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje:

HENDRYH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. 8. vyd. Praha: C.H.Beck, 2012, 826 s. ISBN 978-80-7179.

HENDRYCH, Dušan. *Správní věda. Teorie veřejné správy*. 4. aktualizované vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 244 s. ISBN 978-80-7478-561-0.

PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance. Teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 644 s. ISBN 978-80-7357-698-1.

ŠABATOVÁ, Anna. *Ombudsman a lidská práva*. 1. vyd. Brno: Jan Šabata 2008, 200 s. ISBN 978-80-7239-229-2.

GERLOCH, Aleš a Pavel ŠTURMA a kol. *Ochrana základních práv a svobod v proměnách práva na počátku 21. století v českém, evropském a mezinárodním kontextu*. 1. vyd. Praha: Auditorium 2011, 536 s. ISBN 978-80-87284-23-0.

HORIZINKOVÁ Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné. Obecná část*. 1. vyd. Praha: Leges 2010, 208 s. ISBN 978-80-87212-55-4.

Elektronické zdroje a ostatní:

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV. *Problémy s EU? Kdo Vám může pomoci?* Dánsko, 2015. Brožura. ISBN 978-82-9212-644-5

KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV. *Deset let veřejného ochránce práv v České republice* [online]. KVOP [2010]. Dostupné z: http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/publikace/ochrance_almanach.pdf

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV. *Veřejná ochránkyně práv. Ombudsmanka* [online]. [cit. 2016-02-29]. Dostupné z: <http://www.ochrance.cz/verejna-ochrankyne-prav-ombudsmanka/>

KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV. *Role veřejného ochránce práv v politickém systému České republiky* [online]. KVOP [2.11.2010]. Dostupné z: <http://www.ochrance.cz/dalsi-aktivity/publikace/sborniky-z-konferenci/>

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV. *Souhrnné zprávy z činnosti* [online]. 2010-2014 [cit. 2016-04-14]. Dostupné z: <http://www.ochrance.cz/zpravy-o-cinnosti/zpravy-pro-poslaneckou-snemovnu/>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. MFČR: *Monitor* [online]. 2010-2014 [cit. 2016-03-08]. Dostupné z: <http://www.monitor.statnipokladna.cz/2010/statni-rozpocet/>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. MFČR: *Veřejný sektor* [online]. [cit. 2016-04-15]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/monitoring/financi-parametry-vykonnosti/kan-provozni-nakladovost>

Zákon č. 101 ze dne 4. dubna 2000 o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů (zákon o ochraně osobních údajů). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 32, s. 1521-1532. Dostupný také z: <http://www.aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3420.pdf>. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 168 ze dne 13. července 1999 o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla). In: *Sbírka zákonů české republiky*. 1999, částka 57, s. 3158-3166. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=57&typeLaw=zakon&what=Cislo_castky&stranka=2.pdf. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 198 ze dne 23. dubna 2008 o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 58, s. 2822-2826. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5504.pdf>. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 218 ze dne 27. června 2000 o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2004, částka 198, s. 10808-10840. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4502.pdf>. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 219 ze dne 27. června 2000 o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2003, částka 7, s. 266-285. Dostupný také z : <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4091.pdf>. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3557-3567. Dostupný také z : http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=73&typeLaw=zakon&what=Cislo_castky&stranka=2.pdf. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 262 ze dne 21. dubna 2006 zákoník práce. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 84, s.3146-3232. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=84&typeLaw=zakon&what=Cislo_castky.pdf. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 280 ze dne 22. července 2009 daňový řád. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 87, s. 4038-4104. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=87&typeLaw=zakon&what=Cislo_castky.pdf. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 303 ze dne 6. září 2011, kterým se mění zákon č.150/2002 Sb., soudní správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, částka 106, s. 3838-3844. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=106&typeLaw=zakon&what=Cislo_castky.pdf. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 320 ze dne 9. srpna 2001 o finanční kontrole a veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 122, s. 7264-7274. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=122&typeLaw=zakon&what=Cislo_castky&stranka=2.pdf. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 326 ze dne 30. listopadu 1999 o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 106, s. 7406-7447. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=106&typeLaw=zakon&what=Cislo_castky&stranka=2.pdf. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 349 ze dne 8. prosince 1999 o veřejném ochránci práv. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 111, s. 7594-7597. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=111&typeLaw=zakon&what=Cislo_castky&stranka=2.pdf. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 404 ze dne 24. října 2012, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 148, s. 5150-5157. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=148&typeLaw=zakon&what=Cislo_castky.pdf. ISSN 1211-1244.

Vyhláška Ministerstva financí ze dne 27. března 2002 o fondu kulturních a sociálních potřeb. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 51, s. 3014-3017. Dostupná také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=51&typeLaw=zakon&what=Cislo_castky&stranka=2.pdf. ISSN 1211-1244.

Vyhláška Ministerstva financí ze dne 2. července 2002 o rozpočtové skladbě. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 118, s. 6909-6966. Dostupná také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=118&typeLaw=zakon&what=Cislo_castky&stranka=2.pdf. ISSN 1211-1244.

Ústavní zákon České národní rady č.1 ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 3-16. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1&typeLaw=zakon&what=Cislo_castky&stranka=3.pdf. ISSN 1211-1244.

Usnesení předsednictva České národní rady č.2 ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 17-23. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1&typeLaw=zakon&what=Cislo_castky&stranka=3.pdf. ISSN 1211-1244.

SEZNAM ZKRATEK

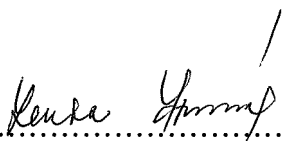
CSUIS	Centrální systém účetních informací státu
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČT	Česká televize
ČTK	Česká tisková kancelář
ESO	Evidence stanovisek ombudsmana
EU	Evropská unie
EQUINET	Evropská síť orgánů zabývajících se rovným zacházením
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
IOI	Mezinárodní ombudsmanský institut
KAU	klíčový analytický ukazatel
KVOP	Kancelář veřejného ochránce práv
Kancelář VOP	Kancelář veřejného ochránce práv
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OPCAT	Opční protokol a Úmluva proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání
OPPP	ostatní platby za provedenou práci
OSN	Organizace spojených národů
OSS	organizační složka státu
RF	Rezervní fond
SR	Státní rozpočet
VOP	Veřejný ochránce práv

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo,
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dle jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3),
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO,
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona,
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne, 15.7.2016

.....

Lenka Sommerová

Seznam příloh

Příloha č. 1 Tabulka č. 2.1 – Porovnání příjmů a výdajů, schválený rozpočet, v mil. Kč.

Příloha č. 2 Obrázek č. 3.1 – Organizační schéma a limity zaměstnanců Kanceláře veřejného
ochránce práv

Tabulka 2.1 – Porovnání příjmů a výdajů, schválený rozpočet, v mil. Kč.

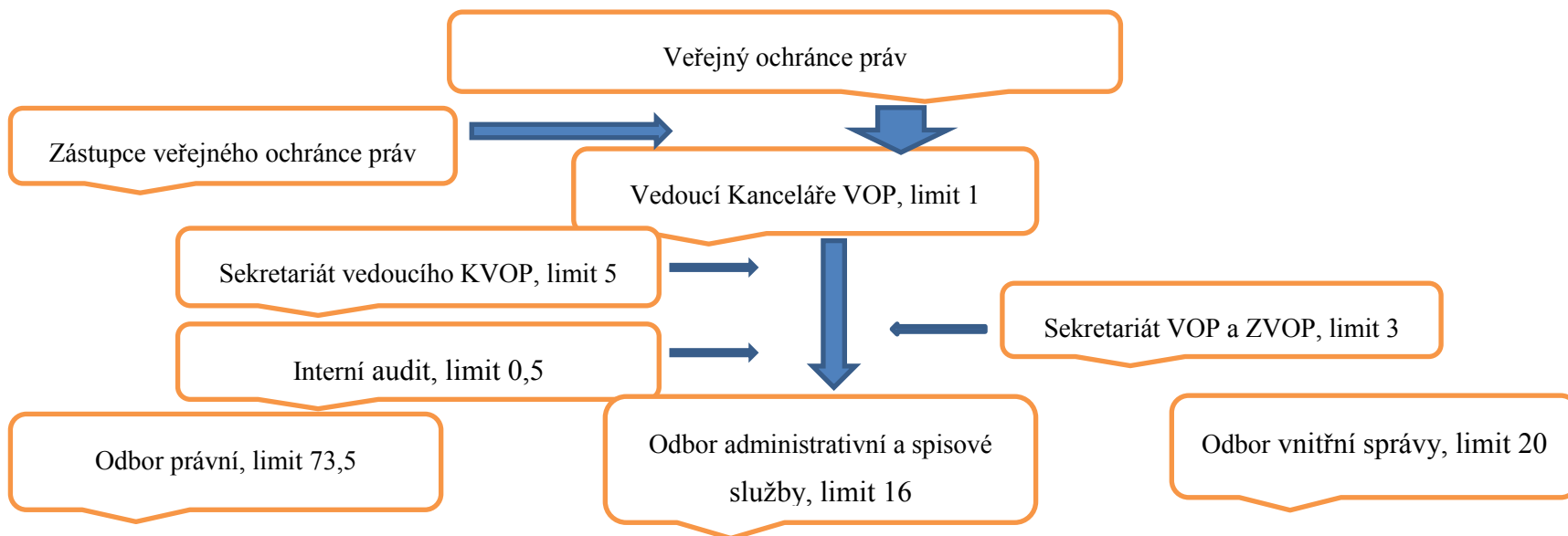
Číslo kapitoly	Kapitola	Číslo kapitoly	Kapitola
301	Kancelář prezidenta republiky	335	Ministerstvo zdravotnictví
302	Poslanecká sněmovna Parlamentu	346	Ministerstvo spravedlnosti
303	Senát parlamentu	343	Úřad pro ochranu osobních údajů
304	Úřad vlády ČR	344	Úřad průmyslového vlastnictví
305	Bezpečnostní informační služba	345	Český statistický úřad
306	Ministerstvo zahraničních věcí	346	Český úřad zeměměřičský a katastrální
307	Ministerstvo obrany	348	Český báňský úřad
308	Národní bezpečnostní úřad	349	Energetický regulační úřad
309	Kancelář veřejného ochránce práv	353	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
312	Ministerstvo financí	355	Ústav pro studium totalitních režimů
313	MPSV	358	Ústavní soud
314	Ministerstvo vnitra	361	Akademie věd ČR
315	Ministerstvo životního prostředí	372	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	374	Správa sociálních hmotných rezerv
321	Grantová agentura ČR	375	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
322	Ministerstvo průmyslu a obchodu	376	Generální inspekce bezpečnostních sborů
327	Ministerstvo dopravy	377	Technologická agentura ČR
328	Český telekomunikační úřad	381	Nejvyšší kontrolní úřad
329	Ministerstvo zemědělství	396	Státní dluh
333	MŠMT	397	Operace státních finančních aktiv
334	Ministerstvo kultury	398	Všeobecná pokladní správa

Číslo kapit.	Příjmy 2010	Výdaje 2010	Příjmy 2011	Výdaje 2011	Příjmy 2012	Výdaje 2012	Příjmy 2013	Výdaje 2013	Příjmy 2014	Výdaje 2014
301	0	376	0	339	0	334	0	334	0	350
302	26	1 183	26	1 081	20	1 103	20	1 086	20	1 077
303	4	551	4	509	4	526	4	512	4	519
304	21	723	62	707	34	685	11	709	34	734
305	130	1 215	138	1 166	138	1 194	136	1 111	136	1 153
306	671	6 404	600	5 571	403	5 835	400	5 835	500	5 815
307	2 473	48 867	2 638	43 878	3 206	43 474	3 163	42 053	3 834	41 990
308	2	272	2	245	0	238	1	300	2	308
309	0	104	0	94	0	94	0	94	0	98
312	4 332	17 193	4 548	15 188	4 371	15 074	3 344	15 796	5 054	16 760

313	362740	476489	368468	480781	381221	504917	373630	510709	380346	525164
314	10 207	61 271	9 608	52 878	6 916	52 657	6 763	52 292	7 036	53 615
315	13 699	17 694	13 702	17 091	7 014	10 174	12 518	15 418	10 429	12 809
317	4 904	8 138	28 358	32 218	23 631	27 843	11 321	14 071	8 983	11 711
321	0	2 016	0	2 461	0	3 024	0	3 309	0	3 463
322	8 185	18 097	3 675	24 850	7 248	27 927	9 526	27 353	12 409	35 006
327	39 046	71 038	21 124	42 571	9 666	38 732	17 171	45 845	13 728	43 875
328	908	560	1 032	628	1 058	635	931	615	9 518	742
329	20 705	39 529	37 190	51 337	32 624	48 573	35 606	44 335	44 886	52 171
333	2029	125208	6153	127086	15149	137851	17842	140412	12397	137301
334	669	8 248	560	7 295	1 155	8 422	1 772	8 890	649	10 416
335	576	7 900	1 100	6 821	686	6 668	533	6 456	1 570	6 811
336	2 539	22 068	2 736	20 059	2 294	20 690	3 042	21 349	2 190	22 121
343	76	193	65	188	23	146	1	159	0	154
344	157	179	163	167	172	170	187	158	212	161
345	324	1 337	237	1 134	93	984	112	1 013	19	932
346	568	3 432	433	2 962	309	2 768	476	2 690	581	2 756
348	11	177	4	126	3	127	3	123	4	125
349	1	112	1	101	218	192	206	199	206	216
353	5	136	14	139	24	147	10	230	6	244
355	0	164	0	151	0	154	4	152	4	154
358	0	155	0	146	0	154	0	155	0	169
361	8	5 158	2	4 866	1	4 668	0	4 449	0	4 452
372	11	59	12	54	5	53	5	54	7	55
374	130	2 157	130	1 844	130	2 086	130	1 762	90	1 970
375	1	368	4	336	41	359	101	354	170	376
376	0	0	0	0	0	0	43	277	44	280
377	0	52	0	849	0	2 170	0	2 556	0	2 962
381	1	593	1	536	0	512	0	507	0	500
396	6 868	76 357	5 636	78 491	6 544	79 406	6 800	64 350	7 400	64 877
397	5 606	2 402	4 191	2 100	4 741	2 515	3 261	1 698	3 211	1 642
398	534586	156748	543081	158659	575556	136462	567297	136596	571840	144131

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, web – monitor státní pokladna, vlastní zpracování

Příloha II. bakalářské práce, Obrázek č. 3.1 – Organizační schéma a limity zaměstnanců Kanceláře veřejného ochránce práv

- oddělení stavebního řádu a životního prostředí, limit 11	- oddělení spisových služeb, limit 7	- oddělení ekonomické, limit 4
- sekretariát odboru právního, limit 2	- oddělení administrativních služeb, limit 9	- referát personální, limit 3
- oddělení metodiky a analýz, limit 4,5		- referát informatiky a IT, limit 2
- oddělení veřejného pořádku a místní správy, limit 3		- referát dopravy, limit 4
- oddělení dohledu nad omezováním osobní svobody, limit 11		- referát správy budovy, limit 7
- oddělení sociálního zabezpečení, limit 12		
- oddělení rovného zacházení, limit 11		
- oddělení justice, migrace a financí, limit 9		
- oddělení rodiny, zdravotnictví a práce, limit 10.		
- Zdroj:** Internetové stránky VOP – organizační struktura, vlastní zpracování

Zdroj: Internetové stránky VOP – organizační struktura, vlastní zpracování